

Returadresse:
Frennings vei 3,
Oslo 5

HVOR «FØDES»
SJAKK FOLK ?

FØDER SJAKK FOLK

OG ANNET FORNUFTIG FOLK —

ÅPNINGSTIDER:
MANDAG-TIRSDAG-
ONSDAG OG FREDAG **10-18** LØRDAG **9-15**
TORS DAG **10-20**
LANGDAG

Nr. 6 september 1982

**NORSK
SJAKKBLAD**

Viktor Korchnoi besøkte Oslo Schackselskap 3. august. I en drøy time spilte han lynsjakk mot forskjellige spillere, og en gang måtte mesteren bite i gresset. Det var mot Yngvar Barda som her sitter til høyre på bildet.

ISSN 0332-9771

NORSK SJAKKBLAD

Frennings vei 3, Oslo 5

Tlf. (02) 15.12.41

Redaktør: Svein Åge Johansen

I redaksjonen:

Tor Arne Hauge
Randi Larsen

Problemredaktør:
Nils G.G. van Dijk

Ymse gode hidragsytere

Layout: Svein Åge Johansen

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.

Abonnementspris 1982 for
ikke medlemmer: kr. 80 pr. år.
Innbetales til NSF.

Opplag: 4200 ex.

Norges Sjakkforbund

Frennings vei 3, Oslo 5

Tlf. 02/15.12.41

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 7050.20.02595

President: Alf Øverås
Boks 52, 3075 Berger
Tlf. 03/775641

Medlemsskap i NSF inkluderer Norsk Sjakkblad fritt tilsendt.

Tlf. (02) 15 12 41

Dette er altså vårt nye telefonnummer i Frenningsvei 3. Når dette leses har vi forhåpentligvis fått alt "pikk-pakket" ut av Brugata og over i vårt nye paradiset på Lofthus. SÅ

NSFs sentralstyre

President
Alf Øverås, Drammens Schakkklub,
Boks 52, 3075 BERGER. 03/775641(p)
03/837870(j)
Visepresident
Tor Henriksen, Sjakkklubben Stjernen,
Årrundveien 17, OSLO 5. 02/157727(p)
02/357390(j)
Kasserer
Rolf W. Tangen, Sarpsborg Sjakkklubb,
Boks 201, 1701 SARPSBORG. 032/
45740(p) 031/51120(j)
Sekretær
Per Bjørn Bakke, Eidsvoll Sjakkklubb,
Stenshol 67, 2092 MINNESUND. 02/
768277(p) 02/768510(j)
Turneringssjef
Per Omtvedt, Sjakkklubben Stjernen,
Ytterborgsvei 135, OSLO 9. 02/
206075(j)
Styremedlemm
Knut Tangen, Lillehammer Schakselskap,
Bøhmersgate 9, 2600 LILLEHAMMER. 062/
52510(p) 062/53540(j)
Styremedlem
Bo Olsson, Lillestrøm Sjakkklubb,
Frennings vei 3, OSLO 5. 02/151241
Varamedlem
Thor Johansen, Asker Schakkklub,
Gudolf Blakstads vei 70, 1370 ASKER.
02/790825(p) 02/781560(j)
Varamedlem
Erling Kristiansen, Oslo Schakselskap,
P.T.Mallingsvei 42 b, OSLO 2.
02/557809(p) 02/355280(j)

INNHOOLD

Norgesmesterskapet 1982.....	3
NSFUs 5. årsmøte.....	5
NM i lynsjakk.....	6
Asker Norgesmester for juniorlag....	11
Knut Erstad in memoriam.....	20
Danmark til EM-finalen.....	22
Forbundsnytt.....	29
Verdenscup for jenter	
Ved Ingerid Dahl.....	35
Grand Prix.....	36
Turneringsinformasjon.....	38

Redaksjonen avsluttet 20. august.

417 deltagere

Norgesmesterskapet 1982

Lillehammer 10.—17/7

Det 57. Norgesmesterskap er i havn. Lillehammer Schakselskap har gjort en meget god jobb. De av spillerne som klaget på noe, klaget også tildels høylytt over rundeoppsettet. Sjakkspillere på ferie liker ikke å bli plaget av et rundeoppsett som jaget dem til spillelokalet tidlig på morgenen. Eliteklassen klaget på rundeoppsettet på et tidlig tidspunkt og fikk dette forandret. Ellers var nok de 417 deltakerne svært så fornøyd med Lillehammer som arrangør. Knut Espelund & Co hadde nok regnet med flere enn 417 deltakere, men tross alt er dette historiens tredje største NM hva deltakerantall angår. Bare Oslo 1980 og Molde 1979 overgår Lillehammer i så måte.

Sola vet å skinne også på sjakkspillerne og NM-uka var en het opplevelse. Flere av spillerne hadde til løp til lettere heteslag og at arrangørene ikke var forberedt på noe slikt er vi de første til å tilgi. Lillehammer gymnas viste seg å være meget godt egnet til avviklingen av årets lands-turnering. God plass og en hyggelig kantine der man kunne få kjøpt forfriskninger og lett mat. Skal man sette en streng finger på noe spesielt, så kan man ikke komme bort ifra at pressen hadde skandaløse for-

hold. På spillestedet fantes det ikke en eneste telefon og heller ikke en skrivemaskin som var tilgjengelig. Dette får ta sin del av skylda for den dårlige avisdekningen i de største riksavisene og småavisene utenfor Lillehammerdistriktet. Lokalavisene var derimot fulle av sjakkstoff hver eneste dag. Det var en lyst å brette ut aviser som Lillehammer Tilskuer og Dagningen. I dette NM-referatet har vi "knabbet" endel stoff fra disse

Henning Wadd Hermansen, bulletin-redaktør under NM.

avisene. Daglig ble det utgitt en NM-bulletin under Henning Wadd Hermansens ledelse. Aldri før har en bulletin vært så god. Det utkom 7 nummer på tilsammen 88 sider! Alt trykt i nydelig offset. Den har vært til stor hjelp under dette referatet også. Nå skal den godeste Herman ikke ha all rosen. Han hadde god arbeidshjelp i Øystein Brekke. Med to slike kapasiteter på plass kunne man fort ane at dette var under full kontroll. Likevel, hvor ble nummer 8 av? Når sant skal sies, så blir helhetsinntrykket redusert til noe bortimot en tragedie. Det er som når Bjørge Lillelien refererer en spennende 5-mil i kollen. Værmeldingen kommer under innspurten og siden får

ingen vite hvordan det hele endte. Hvis fremtidige NM-arrangører har til hensikt å engasjere såpass proffe folk, så er vårt råd at de også avtaler å ta med en oppsummering av racet. I likhet med tidligere år, så kunne man få kjøpt T-skjorter med NM-emblemet på. De lå i bunkevis i både rødt og hvitt. Enkelte hadde også blå skjorter, men disse var forbeholdt arrangørstaben. Hele byen var preget av at her foregår Norgesmesterskapet i sjakk. På flere av byens kafeer var det lagt ut både sjakkspill og klokker. Her kunne spillerne møtes over en forfriskning og her kunne man diskutere og analysere hengепartier. Det ble også arrangert en aktivitetsturnering så de aller "galeste" kunne spille nærmest non-stop. I det hele tatt var aktivitetsturneringen et godt tilbud. Her deltok nok flere spillere enn arrangørene hadde trodd. På slutten av uka var Maihaugen arena for spill med levende brikker. Her gjorde også fjernsynet opptak, men om det noen gang vil bli vist på skjermen er vel tvilsomt. En regnværskyll gjorde sitt til at det hele ikke ble så festlig. Oppgaveløserkonkurransen hadde en viss suksess. Her gjaldt det å løse 2-trekkere raskest og ingen av de tjuetalls deltakerne kunne hamle opp med Tormod Fyri.

På skolen hadde postverket rigget seg til og et eget poststempel fra Sjakk-NM benyttet nok mange seg av da de skrev hjem til tanter og bestemødre. Kanskje hadde det også en liten samle-verdi, hva vet vi.

Rammen rundt selve mesterskapet var den aller beste. "Sjakkutsalget" med Kaj Snorre og Arnold J. Eikrem var selvsagt på plass. Her fikk man kjøpt sjakkbøker i et utvalg som vi aldri tidligere har sett maken til. Norges Sjakkforbund var der med egen STAND. Der kunne man blant annet få kjøpt gamle årganger av Norsk Sjakkblad, samlepermer, medlemsnåler og mye annet. "Computersjakken" var representert ved TV-sentralen, Haugesund. Særlig de

Eikrem og "Sjakkutsalget" var på plass.

Mesterskapets mest benyttede sjakkspill?

Computerne var stort sett varme hele dagen!

helt unge var ivrige etter å teste spillestyrken på disse hodeløse. I skolegården var det utstilt et digert sjakkspill og vi hadde inntrykk av at dette spillet var blant de spillene som ble benyttet oftest gjennom uka. De ansvarlige i Lillehammer Schakkselskap var utrolig hjelpsomme med alle ting. Særlig innkvarteringen av spillerne gikk greit unna. Det ble også solgt billige matbilletter så hvem som helst kunne få seg en toretters middag for en billig penge.

Vi glemmer heller ikke at vår alles kjære Anna Elisabeth Westerlund også i år var med å kastet sin glans over mesterskapet. Hun er en av de mange gjengangerne som går igjen fra år til år. Er man først bitt av denne basil-len som et NM jo er, så har man vanskelig for å holde seg borte. Overdommer for hele mesterskapet var vår internasjonale kapasitet Johs. Kjekken. Det virket som han hadde det hele under full kontroll gjennom hele uka.

NSFUs 5. årsmøte

Forut for den offisielle åpningen av selve mesterskapet var NSFUs 5. årsmøte lagt til Victoria Rica Hotel fredag 9/7. Der kan vi kort nevne at det ble formannskifte idet Fritz Brastein frasa seg gjenvalg etter to år i formannsstolen. Bare Jøran Jansson er igjen etter det gamle styret og slik ble det nye styret seende ut: Formann: Bo Olsson, Lillestrøm Styremedlemmer: Odd Birkestrand, Masfjorden, Gunnar Hellem, OSS, Jan Synnøstvedt, Nordstrand, Rolf Christiansen, Asker, Jøran Jansson, Asker og Morten Sand, Nordstrand. Varamedlemmer: Helge Flakstad, Tao, Jan-Egil Fjeld-Pedersen, Asker. Revisorer: Tom J. Johanssen, OSS og Kjell A. Hanstad, "Caissa". Revis. pers. varamenn: Tormod Fyri, OSS og Henning Wadd Hermansen, ASKO. Valgkomite: Finn Holst, Bærum (formann), Jens Øvergaard, Løten og Haakon M. Kibsgaard, Oslo.

Nå må jeg opp til h5 en tur, så nå gjelder det at du blir stående på h1!

Noe for deg?

Skoleungdom under 19 år vil i år ha sitt livs sjanse til å vinne et skolestipend på inntil kr.90.000,- (nitti-tusen). Det hele er basert på å utfordre all skoleungdom til å spille mot sjakk-computere. Det skal først spilles 4 runder etter cup-systemet, hvor altså bare vinnerne går videre, for å kåre den norske mester. Vinneren her blir så invitert til å delta i en 3-dagers verdens-finale i New York med eventyrlige premier. Dette er selvfølgelig en gedigen PR-kampanje for Fidelity og den norske importøren TV-sentralen i Haugesund, men uten tvil et positivt tiltak for å fremme sjakk-interessen blant vår ungdom.

Spilleregler:

- 1) All ungdom som ikke er fylt 19 år før 1.september kan delta.
- 2) Det skal spilles inntil 5 partier mot en Fidelity sjakk-computer.
- 3) Bare vinnerne i 1.runde går videre til 2.runde osv.
- 4) De 4 første rundene skal spilles i Norge for å kåre den nasjonale mester. Den 5.runde er en verdens-finale som spilles i New York 1.november 1982.
- 5) Alle vinnerne i de innledende runder vil bli premiært.
- 6) Enkle computere vil bli benyttet i de innledende runder, men computerens spillestyrke vil øke for hver runde.
- 7) Deltakelsen er gratis.
- 8) Den nasjonale mester som kåres i 4. runde vil få gratis reise til New York til verdens-finalen. Dersom denne vinner ikke kan reise vil nr.2 i 4. runde overta premien. Vinneren av 4. runde blir den som slår computeren på færrest mulige trekk. Skulle alle deltakere i 4.runde tape, så vil vinneren bli den som har tapt på flest mulig trekk. Vinneren av verden-finalen blir kåret på samme måte.
- 9) Vinner av verdens-finalen får et skolestipend på 15.000 Dollar. (90.000,-). Nr. 2 får et skolestipend på 7.500 Dollar og Nr.3 får et skolestipend på 2.500 Dollar.
- 10) Påmelding med fullt navn, personnummer, adresse, kontaktttelefon og skole sendes til:
TV-sentralen, Egil Andersen, Nils Skorpensgt. 3, 5500 Haugesund.

Norgesmesterskapet i lynsjakk:

Oppvisning av Sverre Heim!

Som et eksperiment prøvde Lillehammer å legge lynsjakken til lørdagen før selve mesterskapet startet. Et genialt trekk! På forhånd hadde man kalkulert med ca. 100 deltakere, men da det hele startet var det 207 påmeldte! Dette var hovedgrunnen for at starten ble to timer forsinket.

I mesterklassen spilte 17 mann i ei Bergergruppe, mens de øvrige spilte forsøk og finale. Vår Nordiske lynsjakkmeister Sverre Heim kom i ens ærend til Lillehammer for å ta mesterskapet med seg hjem og det gjorde han da også med glans. Med 15 poeng på de 16 rundene var han 1½ poeng foran en godt kjempende Erling Kristiansen. Yngvar Barda overrasket de fleste med å starte opp med 7 rake, men i turneringens annen del sprakk den godeste Yngvar og i mål ble han nummer fem. Juniormester ble Berge Østenstad etter at han scoret 6 poeng av 7 mulige i finalen.

Klasse M:

1 og Norgesmester Sverre Heim, ASKO 15
2 Erling Kristiansen, OSS 13½ 3-4 Ole Christian Moen, OSS og Svein Gustav Myreng, Stjernen 10½ 5 Yngvar Barda, Stjernen 10 6-7 Helge Gundersen, Bergen og Richard Bjerke, Bærum 9½ 8 Leif Bekkeli, Drammen 9 9 Petter Haugli, Tao 8½ 10 Alf Øverås, Drammen 7½ 11 Jøran Jansson, Asker 7 12-13 Gustav Gudbrandsen, Eiker og Arne Danielsen, Fnatt 5½ 14 Ragnar Edvardsen, Konnerud 4½ 15 Thor Støre, OSS 4 16-17 Hans P Opdahl, Surnadal og Helge Theting, Kragerø 3.

Klasse 1: (Finale)

1 Kurt Hetland, Sandnes 4 2-3 Bo Olsson, Lillestrøm og Ove Halvorsen, Kongsberg 3 4 Arne Heien, Tønsberg 2½ 5 Øyvin Strand, Bergen 2 6 Kjetil Volan, Bodø 0.

Klasse 2: (Finale)

1 Rolf Christiansen, Asker 4 2-3 Arne

Finstad, OSS og Odd Ristesund, OSS 3 4-5 Steinar Johansen, Stjernen og Tor O Myhre, Arbeidernes 2 6 Jan Svensen, Molde 1.

Klasse 3: (Finale)

1 Karl F Lerfall, Verdal 3 2 Hallvard Haukelid, Sandnes 2 3 Truls Klausen, Konnerud 2 4 Ole Johansen, Tempo 1.

Klasse 4:

1 Erik Pedersen, Konnerud 10 2 Leif A Klemetsen, Strømmen 8 3-5 Helge Wessel, Kristiansand, Jørgen Svendsen, Kirkenes og Ole Birkeland, Kristiansand 7 6 Øystein Lorentzen, Arbeidernes 6.

Lilleputt: (Finale)

1 Christian Aarefjord, OSS 4½ 2 Ole Kvamme, Bergen 4½ (Etter 2 stikkamper)
3 Erik Fossan, Ganddal 2 4 Ole P Skårås, Elverum 2 5-6 Atle Rettedal, Ganddal og Håvard Holmen, Steinkjer 1.

Sverre Heim, en gnistrende lynkjempe!

SJAKKFOLK

TREKK TIL

Majorstuens
SKOTØIHUS A/S

Bogstadveien 31 — Tlf. 46 44 50
FOR SKOENE OG FØTTENES SKYLD...

Trygve Skoglunns eftf Kjøttforretning

detalj — kvalitet — God service
Bogstadvn. 39 — Tlf. 46 28 85 — 69 14 53

JUBILEUMS-TILBUD på Fidelity's Sjakk-computere

Etter sin introduksjon av sjakk-computeren i 1977 feirer Fidelity i år 5-års jubileum som verdens ledende produsent av sjakk-computere. I den anledning vil eiere av eldre sjakk-computere få anledning til innbytte ved kjøp av følgende computere:

SENSORY CHALLENGER 8

Denne er "folkevogna" blant sjakk-computere, og egner seg spesielt godt til nybegynnere og som hjelpemiddel i skolesjakken. Den har 8 forskjellige vanskelighetsnivåer, og spiller korrekt sjakk på alle måter. Den løser Matt i 2 trekk oppgaver, og kan også brukes på batteridrift. Leveres med transformator, magnetiske brikker og koffert.

Veiledende utsalgspris . . . . . Kr. 1750,-
- Innbytte, uansett type og tilstand . . . Kr. 450,-

Jubileumspris Kr. 1300,-

CHAMPION SENSORY

Med en rating på 1771 er Champion en ypperlig treningspartner selv for erfarne turneringspillere. Med en lang rekke utsøkte finesser er Champion virkelig en godbit. Champion tenker også mens motparten er i trekket, hvilket betyr at den spiller meget hurtig. Den har klokke for begge spillere, og løser inntil Matt i 9 trekk oppgaver. Pluss mye, mye mer. Leveres med transformator og magnetiske brikker.

Veiledende utsalgspris . . . . . Kr. 2970,-
- Innbytte, uansett type og tilstand . . . Kr. 670,-

Jubileumspris Kr. 2300,-

ELITE CHAMPION

Denne er toppen av alt som heter sjakk-computere. Den er utrolig hurtig, og har en rating på ca. 1950 med 3 min. pr. trekk. Den er nesten "umulig" å slå på lynsjakk. ELITE har et hav av finesser, og er følgende beregnet for sjakkfolk med feit lommebok.

Veiledende utsalgspris . . . . . Kr. 7200,-
- Innbytte, uansett type og tilstand . . . Kr. 1200,-

Jubileumspris Kr. 6000,-

10 dagers returrett.
2 års garanti etter kjøpsloven.
Tif. 047/21771

Niels Skorpensgt. 3, 5500 Haugesund

Jeg bestiller herved pr. postoppkrav:

.....stk.....

Navn:.....

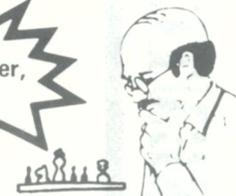
Adresse:.....

Postnr.:..... Sted:.....

Savner De en sjakk-partner?

Sjakk-computeren er den perfekte partner, som ALLTID vil spille når DU vil spille

For såvel nybegynnere som mesterspillere er problemet ofte å finne en passende sjakk-partner. Det er selvfølgelig ikke alltid like lett, så derfor har sjakk-computeren gått sin seiersgang over hele verden. Kvinner og menn i alle aldre har nå fått en frostet medspiller som gir glede og inspirasjon til alle som setter pris på et parti sjakk. Sjakk-computeren spiller korrekt sjakk, og godtar ikke ulovlige trekk. Den spiller både sort og hvit, løser sjakk-oppgaver, samt spiller korrespondanse-sjakk. Den kan til og med gi undervisning i sjakkspilletts finesser, og blir dessuten ikke sur om den taper!

(28 x 33 cm)

SENSORY CHESS CHALLENGER 9

Denne er årets store nyhet blant sjakk-computere. Den spiller meget god sjakk på 18 forskjellige vanskelighetsnivåer (rating 1771), foruten at den er meget enkel å betjene. Sensor-kontakter under hvert felt på brettet registrerer trekket idet brikken flyttes, kun ved å gjøre et lett trykk med brikken på feltet den står på, og på feltet den skal flyttes til. Computerens svar indikeres med 2 små lys på feltene som angir svartrekket. Enkelt og greit.

Sensory 9 har en rekke imponerende finesser som f. eks.: Valgfritt åpningsrepetoir på over 3000 trekk, Går inntil 22 halvtrekk tilbake i spillet, Løser opptil Matt i 17 trekk-oppgaver, Kan spørre eller svare på remis-tilbud, Registrerer alle typer remis, Foreslår ditt neste trekk, samt mye mer. En ypperlig egenskap ved Sensory 9 er at den også har tilkopling for diverse spillemoduler. Utvidet åpningsrepetoir, sterkere program-moduler o.s.v. kan også tilkoples etter hvert som de blir utviklet. Sensory 9 spiller også på batteridrift, hvilket gjør den til et hyggelig reisefølge både i arbeid og fritid. Leveres med transformator og magnetiske brikker.

Kr. 1950,-

MINI SENSORY CHALLENGER

Denne er en usedvanlig rimelig og hendig liten sjakk-computer, og den spiller like godt på batterier som på nettdrift. Sensory-kontakter på selve brettet gjør at computeren er meget enkel og lett å betjene. Et lett trykk på brikken som skal flyttes er alt som trengs for å operere computeren. Spesiellagede brikker gjør at den egner seg ypperlig til reiser og fritidsbruk. Den har 3 faste spilenivåer, med en svartid fra ca. 10 sekunder til 1 1/2 minutt pr. trekk. Dessuten finnes et 4. nivå hvor De selv bestemmer computerens svartid. Dette nivå brukes også til løsning av matt-oppgaver og korrespondansesjakk. Mini Sensory har også tilkopling for andre spillemoduler etter hvert som de blir utviklet. (Avansert sjakk, Dam, Reversi/Othello o.s.v.)

Kr. 690,-

(12 x 22 cm)

10 dagers returrett.
2 års full garanti.

Tif. 047/21771

Strandgt. 151, 5500 Haugesund

Jeg bestiller herved pr. postoppkrav:

.....stk.....

Navn:.....

Adresse:.....

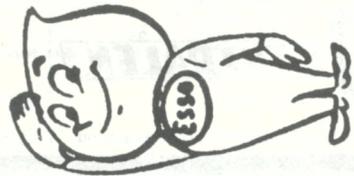
Postnr.:..... Sted:.....

TROSTERUD SERVICESENTER A/S

TVETENVEIEN 185, OSLO 6 — 27 48 35

DE FÅR UTFØRT ALL FORM FOR BILSERVICE HOS OSS

OLJESKIFT/SMØRING
AUTORISERT BILVERKSTED
DEKKMARKED. VASK AV BILER. MOTORVASK
KJØRESKOLE MED SPESIALUTSTYRTE BILER
FOR FUNKSJONSHEMMEDE
ESSOSHOP MED GODT UTVALG I
REKVISITA/KIOSKVARER
VIDEOFILM-UTLEIE

TIL TJENESTE

Junior (Finale)

1 Berge Østenstad, Asker 6 2 Tore Brekke, Bergen 4½ 3-4 Einar Gausel, OSS og Egil Stokkeland, Ganddal 4 5-6 Einar Brekken, Ganddal og José H Polo, Masfjorden 3 7 Fredrik A Dahl, Asker 2 8 Tor Ånstad, OSS 1½.

"Lillehammer Tilskuere" hadde en imponerende NM-dekning under hele uken og fra denne avisen har vi plukket frem følgende komiske sitat:
At sjakk er det tause spill behøver man ikke å ha vært lenge i mesterskapslokalene for å sanne. Tausest var det oppe hos eliteklassen, som til og med var omgitt av en tausest slik at de skuelystne ikke skulle trenge seg for nær innpå. Vi listet oss omkring på våre håpløse lærsåler, nedkalte sinte blikk fra flere, og mintes hva Norgesmesteren i lynsjakk utbrøt på lørdagskvelden da det ble for mye prat ved bordet under oppgjøret: - Hold munn, hvis du ikke vil risikere å bli skutt ved daggrø!

Asker Norgesmester for juniorlag

Norgesmesterskapet for juniorlag ble arrangert i Bergen i tidsrommet 4-6/6. Storfavorittene fra Asker innfridde forventningene til fulle og skaffet seg et fortjent mesterskap.

Det ble spilt 6 runder og sluttlisten ble:

1 og Norgesmester for juniorlag:
Asker 21

Berge Østenstad (5), Simen Agdestein (6), Espen Agdestein (6) og Fredrik Dahl (4)

2 Bergen 1 15½

Per Manne (5), Tore Brekke (3), John Kvamme (3), Ivar Bern (5½).

3 Oslo Schakselskap 16

Oddvar U. Voll (2½ av 5), Tor Ånstad (4), Einar Gausel (5), Erik Gausel (3½), Anders Taraldset (1 av 1).

4 Askøy 13

5 Bergen II 11½

6 Kristiansund 10½

7 Caissa SK 10½

8 Masfjorden SK 9½

9 Askøy II 7½

10 Fana SK 4.

Fortsettelse fra side 29

uttatt. Tre spillere til nomineres etter en uttagningsturnering som arrangeres i godt samarbeid med Stjernen allerede 27-29.august. Alle NSF's 58 kvinnelige medlemmer har fått direkte innbydelse. Det sportslige nivået hos våre kvinnelige spillere er relativt beskjedent, men vi må håpe på muligheten for en "drømmetur" til sjakkolympiaden kan være ett initiativ for å gjøre noe aktivt med situasjonen. Det er gledelige tegn til at blant annet endel yngre jenter begynner å gå mer inn for sjakken også her på berget. Rabattordningen men fly gjør at NSF's ekstra reiseutgifter ved å sende to lag ikke blir så avskrekkende.

Gavefond til kvinnesjakk.

Positivt i denne sammenheng er det også at gaven på kr.5000,- fra sjakkentusiastene, tidligere forbundsstyremedlem Anna Elisabeth Westerlund (som har vært tilstede ved ikke mindre enn 30 landsturneringer) er brukt til opprettelsen av et fond til fremme av norsk kvinnesjakk. De to første norske kvinner som passerer 1800 i etablert rating får hver minst kr.2000,- den første som passerer 2000 i rating får resten av fondet. Så er spørsmålet hvor mye renter som har kommet til den tid...

OL-Cup.

Tradisjonen tro arrangerer NSF en OL-Cup til inntekt for OL-reisen. Still opp! (Se turneringsinformasjonen.) Den som ellers vil bidra til finansieringen, kan f.eks. tegne medlemskap i Sjakkens venner, minimum kr.50,- til postgiro 2 34 34 31.

Vervekonkurransen.

Medlemstallet i NSF er altfor lavt (3263 pr.31/12-81). Du kan verve nye medlemmer til klubb og forbund og samtidig delta i trekningen av hotellopphold under landsturneringen i Trondheim 1983. En sjanse pr. vervet medlem. Deltagelsen hittil har vært litt beskjeden. De som har sikret seg flest lodd, er Magnus Monsen, Sandnes og Øyvind Jensen, Tao. Reglene sier ikke noe om at nye medlemmer for 2. halvår ikke teller med. (For dem koster det bare kr.35,- pr. senior og kr. 17,50 pr. junior.)
God sjakk til alle.

ØB

Der eliten kjemper..

I klasserommet hvor eliten kjemper.

Lillehammer Tilskuere

Seks personer sitter krum-bøyd over sjakk-brettene. Ute baker sommersolen og fulgene kvittrer. En varm sommerbris får de grønne gardiner i klasserommet til å flagre. Trafikklarmen stiger og synker der ute. Inne høres bare lyden av forsiktig tassende føtter og tikkingen fra klokkene. En plakat maner til stillhet.

Vi befinner oss i klasserommet hvor de 10 elitespillerne i Norgesmesterskapet har sitt oppgjør. Om rammen og atmosfæren ikke direkte kan sammenlignes med den som preger gigantoppgjørene ute i verden, har man ihvertfall en følelse av at det i dette rom er eliten som kjemper og at det er viktig å opptre overfor de ti karene med en viss ærefrykt og respekt.

Det som skjer i dette rom ligger på et høyere plan enn det som hender ellers på gymnaset. Det understrekes av det faktum at de ti befinner seg ved separate bord med grønt stoff på og at de sitter på relativt myke kontorstoler. En tauspering understreker at man bør holde en viss avstand.

Når G og LT er innom er det tre hengepartier som avgjøres. Tor Petter Haugli spiller mot Bjørn Tiller, Ole Chr. Moe mot

Svein Åge Johansen og Simen Agdestein mot Dag Orseth.

Spillerne vandrer hvileløst omkring når motstanderne overveier neste trekk. De benytter anledningen til å kikke på de andre partiene som er i gang. Eller de søker inn i siderommet, hvor en sofa og to lenestoler står til disposisjon og hvor det går an å leske seg med kjølige drikker eller styrke seg på en kopp kaffe. Men snart må de tilbake til brettet igjen, når det karakteristiske smell fra knappen på klokken lyder og forteller at motstanderen har bestemt seg.

Egentlig er det vel tvilsomt om sjakk-spillerne liker å bli beglodt der de sitter. Ihvertfall er de svært ofte nervøst flakkende i blikket når de ser opp på nyankomne tilskuere. Helst ville de kanskje like å sitte hermetisk tillukket og med adgang forbudt for skueiystne. Men endel av vitsen ved sjakken er jo at den skal engasjere også de som ikke spiller akkurat der og da. Det er ikke lett å få noen PR-effekt ut av aktivitet som foregår i dypeste dølgsmål... Tilskuerne må nok betegnes som et nødvendig onde....

Overdommer Johs. R. Kjeken er innom og konstaterer hvordan stillingen er, samtidig som

han plukker med seg «regnskapet» fra et avgjort parti. Flere av mester-spillerne, som har sine oppgjør i tilstøtende lokaler, er innom og sjekker hvordan det går. En hyppig gjest er sjakk-presidenten selv. Ved siden av Bjørn Tiller ligger en halvspist banan. Partiet er inne i det avsluttende stadium og bananen forblir halvspist. Svein Åge Johansen fisker fram en sigarett og setter kursen mot siderommet for å tenne den da det karakteristiske knepp forteller at motstanderen likevel ikke trengte mer tid til å treffe en beslutning. Sigaretten forblir urøkt — lenge.

Man kan kanskje få det overfladiske inntrykk fra elitens arena at karene sitter og skuler forholdsvis olmt på hverandre. De stive blikk bærer imidlertid først og fremst bud om konsentrasjon.

Det er lite som tyder på at en sjakkspiller under partiet opparbeider noen slags antipati overfor motstanderen, som gjør det berettiget å trekke paralleller til middelalderse dueller som gikk på livet løs. For så snart oppgjøret er over, trykker man hender, slår hverandre på skuldrene og er så gode kamerater som vel mulig. Så på den måten er topp-sjakkspillerne temmelig lik topp-politikere...

Ingen mester før til jul

Klasse MESTER ELITE

1-2 Bjørn Tiller, OSS	2298	-	1	0	½	1	1	½	1	1	1	7	27,50
1-2 Simen Agdestein, Asker	2285	0	-	0	1	1	1	1	1	1	1	7	24,50
3 Richard Bjerke, Bærum	2216	1	1	-	½	0	1	½	1	½	1	6½	27,50
4 Dag Orseth, Fantoft	2205	½	0	½	-	½	1	1	½	½	0	4½	19,25
5 Ole Christian Moe, OSS	2323	0	0	1	½	-	0	1	½	½	1	4	16,00
6 Erling Kristiansen, OSS	2265	0	0	0	0	1	-	0	1	1	1	4	12,50
7 Petter Haugli, Tao	2255	½	0	½	0	0	1	-	½	1	0	3½	15,00
8 Espen Agdestein, Asker	2199	0	0	0	½	1	0	½	-	1	½	3½	13,50
9 Jøran Jansson, Asker	2132	0	0	½	½	½	0	0	0	-	1	2½	10,00
10 Svein Å Johansen, Stjernen	2099	0	0	0	1	0	0	1	½	0	-	2½	9,75

Eliteklassen i årets NM var meget interessant. Som vanlig glimret de fleste toppspillerne med sitt fravær, men klassens Elo-snitt var tross alt 2237,7 mot 2237,3 i Kirkenes i fjor. Den soleklare favoritten var rimeligvis den 23 årige Bjørn Tiller fra

Oslo Schakselskap. Etter andre runde lå han i teten med 2 poeng, men spillet i innledningsrundene var langt fra overbevisende. Det skyldtes delvis en visdomstann som verket så følt at den måtte fjernes, og ettervirkningene av denne operasjon var såpass ille at Bjørn måtte ty til tildels sterke tabletter for å holde smertene i sjakk. I tredje runde skiftet ledelsen etter at Richard Bjerke greide å påføre Tiller hans eneste nederlag. I innledningsrundene hadde dessuten Richard nedlagt Askers 15 årige komet, Simen Agdestein. Etter fjerde runde var det atter jevnt i teten. Erling Kristiansen som hadde startet turneringen med et tap mot Dag Orseth var nå kommet opp på 3 poeng, og Simen hadde også reist seg godt etter tapet mot Bjerke i første runde. Han var i aller høyeste grad med i tetbildet.

5 og 6 runde ble spilt på samme dagen, og da skjedde en del ting. Bjørn Tiller og Simen Agdestein braket sammen og det virket som Tiller igjen var i rute. Han nedspilte Simen og kanskje var dette hans beste spill fra NM. I runden etterpå vant han mot Jøran Jansson og sto med 4½ poeng etter 6 runder. Richard Bjerke var i denne fasen av turneringen nærmest umulig, og dobbelrunden brakte han 2 nye poeng. En NM-tittel virket så avgjort innen rekkevidde. Nå ledet Richard hele turneringen alene med ½ poengs forsprang på Tiller. Dobbelrunden skulle vise seg å bli svært skjebnesvanger for Erling Kristiansen som tapte begge spillene og definitivt ble hekket av i kampen om den gjøveste plasseringen. Han spiller

Simen Agdestein, 15 år og delt førsteplass!

ofte så utrolig fort og flere av hans nederlag skyltes åpenbart fingerfeil! Dette er en av Kristians største svakheter, men han gjør heller lite for å rette på akkurat dette. Så langt i turneringen hadde Ole Christian Moen vært en skuffelse, men han var også noe ute av form gjennom hele turneringen. Herrene Tiller, Agdestein og Bjerke seilet nå opp som de klare medaljekandidater, og etter 8 runder sto hele hopen likt med 6 poeng. Richard misset grovt mot Moen i 7 runde og strøk rett i en matt i en stilling som uten særlig overdrivelse kan kalles vunnet. Ole Christian var også den første til å innrømme at dette poenget hadde han vært svært heldig med. Susterunden skulle vise seg å bli dramatisk. Erling Kristiansen spilte hardt på vinst mot Tiller og en stund kunne det nesten se ut som han var i ferd med å spille et kjempeparti, den ene briken etter den andre ble ofret, men i rette øyeblikk kunne Tiller ofre tilbake og avvikle til et vunnet sluttspill. Richard Bjerke tok nok en litt for tidlig remis mot Petter Haugli, for etteranalysene fortalte at han fortsatt hadde gode vinstsjanser! Simen kom trangt ut mot Johansen, men kjempet som en løve. En stund i midtspillet så det ut

Dag Orseth, en fin fjerdeplass.

til å gå mot remis, men den godeste Simen utmanøvrerte Johansen fullstendig i sluttspillet og etter 7 timers spill kunne han innkassere en meget populær seier. Dermed var det skjedd at 15 åringer fra Asker var kommet opp på 7 poeng sammen med Bjørn Tiller. Man må bare ta av seg hatten for en slik prestasjon. Da Arne Zwaig ble mester for første gang i Oslo i 1964 var han bare 17 år, men nå har altså Simen med sine 15 år alle tiders sjanse til å slå denne rekorden. Lett blir det selvfølgelig ikke. Bjørn Tiller må nok fortsatt anses som favoritt til denne særs interessante stikkampen. Tredjeplassen gikk til Richard Bjerke. Mange mente vel at Bjerkes spill på Lillehammer til tider minnet svært om en mester, men det sure nederlaget mot Moen i 8. runde var vel hovedgrunnen til at Richard ikke toppet klassen denne gangen. Dag Orseth spilte seg inn på en fjerdeplass og dette resultatet var vel på ingen måte overraskende. Nå holdt 50% score til en fjerdeplass og det forteller vel egentlig mere om hvor jevnt feltet bak de 3 "umulige" var.

3 runde:

Hvit: Bjørn Tiller, OSS

Svart: Richard Bjerke, Bærum

SEMI-TARRASCH

1 c4 Sf6 2 Sc3 c5 3 Sf3 e6 4 g3 d5 5 cxd5 Sxd5 6 Lg2 Sc6 7 0-0 Le7 8 d4 0-0 9 e4 Sb6 10 d5 exd5 11 exd5 Sb4 12 Se1 Lf6 13 Le3 Lxc3 14 bxc3 S4xd5 15 Lxc5 Te8 16 Dd4 Le6 17 Sd3 Tc8 18 Tfc1 Tc7 19 Tab1 Lf5 20 Lxd5 Sxd5 21 Sb4 Td7 22 Tb2 Sxb4 23 Dxb4 Td1+ 24 Txd1 Dxd1+ 25 Kg2 Le4+ 26 f3 Dxf3+ 27 Kgl Ld3 0-1

Richard Bjerke, så nær så nær!

I fra 4. runde var dette partiet svært severdig:

Hvit: Simen Agdestein, Asker

Svart: Jøran Jansson, Asker

KONGEINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5 Sf3 0-0 6 Le2 c6 7 0-0 Dc7 8 Te1 e5 9 Lf1 Lg4 10 Le3 Sbd7 11 h3 Lxf3 12 Dxf3 Sd5?! Bulletinen hadde en fortreffelig kommentar til dette trekket: Jøran elsker slike trekk. Det er fristende å trekke fram en gammel Ulrichsen-kommentar til motstanderens trekk: "Fikst, men svært uheldig." (Stjerneverdenen 1974). 13 cxd5 exd4 14 dxc6 bxc6 15 Ld2 dxc3 16 Lxc3 Se5 17 Dg3 c5 18 Tad1 Tab8 19 Td5 De7 20 Ted1 Tfd8 21 b3 h5 22 Df4! Lf6 23 Dd2 Sc6 24 Lxf6 Dxf6 25 Txd6 De5 26 Dd5 Txd6 27 Dxd6 Dxe4 28 Dxc5 Tc8 29 Lc4 Se7 30 Dg5 Sc6 31 Ld5 De2 32 Dxg6+ Kh8 33 Df6+ Kh7 34 Dxf7+ Kh8 35 Df6+ Kh7 36 Lf3 De8 37 Df5+ Kh6 38 Td6+ Kg7 39 Df6+ 1-0

Bjørn Tiller kommenterer

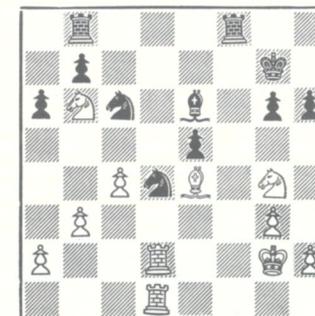
Hvit: Bjørn Tiller, OSS

Svart: Simen Agdestein, Asker

ENGELSK

1 c4 c5 2 Sf3 Sc6 3 g3 g6 4 d4 cxd4 5 Sxd4 Lg7 6 Sc2 Sf6 7 Lg2 0-0 8 Sc3 a6 9 0-0 Tb8 10 Lf4 d6 11 Dd2 11 c5!?! Sh5 (11 - e5?! 12 Le3⁺) 12 Le3 Lxc3 13 bxc3 dxc5 14 Dxd8 Txd8 15 Lxc5 med ideen Sd4⁺, Hvit står kanskje noe bedre, men jeg likte ikke tanken på for mange avbytter da jeg på dette tidspunkt i turneringen lå på 4. plass, ½ poeng etter de 3 som ledet. 11 - Da5 12 Tfd1 Le6 13 Sd5 Dxd2 14 Lxd2 Sd7 14 - Lxd5 15 cxd5 Se5 16 Lc3. Jeg fryktet at avbytte ville lette sorts spill, men det er mulig det er korrekt av sort å beholde hvitfeltsløperen da han i stillingen etter 16 Lc3 kan få trøbbel i c-linjen etter et evt. Lh3. 15 Tab1 Tfc8 16 Scb4 Kf8 17 b3 Lf5 18 e4 Lg4 19 f3 Le6 20 Sf4 Noe tvilsomt. Siden b5 fulgt av slag med tårnet på b5 ikke er klart, burde hvit her spilt 20 Lf1. 20 - Sc5 20 - Sxb4 21 Lxb4 b5 22 Sxe6+ fxe6 23 cxb5 Txb5 24 a3 er uklart. 21 Lf1 Ld7 22 Tbc1 Se6 23 Sfd5 Sed4 24 Kf2 h6 25 Sb6 Td8 26 S4d5 starten på en litt tvilsom

trekkfølge. Bedre er 26 Lc3. 26 - e6 27 Se3 Le8 27 - f5! 28 exf5 gxf5 29 f4 men sort har nærmest utlignet. 28 Lc3 f5 29 Ld3 Lf7 30 Lb1 fxe4 31 Lxe4 Sf5 32 f4 Ld4 33 Lxd4 Sfxd4 34 Td2 Kg7 35 Tcd1 e5 36 fxe5 dxe5 37 Sg4 Tf8 37 - Te8 38 sd7 Tbc8 39 Sdxe5 Sxe5 40 Sxe5 Txe5 41 Txd4⁺. 38 Kg2 Le6

39 Sxe5 Sxe5 40 Txd4 Tf7 41 h3 Tbf8 42 T4d2 h5 43 Te2 h4 44 Ld5 Lxd5 45 Txd5 Sf3 46 Td7 hxg3 47 Kxg3 Txd7 48 Sxd7 Tf7 49 Sc5 Sd4 50 Se6+ Sxe6 51 Txe6 Kh6 52 Tb6 Kh5 53 c5 Tc7 54 b4 g5 54 - a5? 55 Tb5! axb4(?) 56 c6+ Kh6 57 cxb7 osv. 55 Kf3 Tf7+ 56 Ke4 Kh4 57 Th6+ Kg3 58 Ke5 Tf4 59 a3 Tf3 59 - Th4? 60 Txx4 gxh4 61 Ke4 Kxh3 62 Kf3 Kh2 63 Kf2 h3 64 a4 Kh1 65 a5 h2 66 b5 b6 67 c6 + -. 60 Th7 Txa3 61 Txb7 Tc3 61 - Kxh3 leder til hvits hovedplan hvor hvit ofrer tårn på g-bonden, sort på c-bonden og hvit tilslutt vinner bondesluttspillet med b- mot a-bonde da sorts konge er deplasert. F.eks. 61 - Kxh3 62 Th7+ Kg2 63 c6 Tc3 64 Kd6 g4 65 c7 g3 66 Kd7 Kf1 67 c8D Txc8 68 Kxc8 g2 69 Tg7 g1D 70 Txxgl Kxgl 71 Kb7 + -. 62 Kd6 Td3+ 63 Kc7 Td4 64 c6 Kxh3 65 Kb8 Td8+ 66 Ka7 Tc8 67 Th7+ Kg2 68 Kb7 1-0

Bjørn Tiller, det må stikkamp til...

Hvit: Simen Agdestein, Asker

Svart: Dag Orseth, Fantoft

ENGELSK

1 Sf3 c5 2 g3 g6 3 Lg2 Lg7 4 c4 Sc6 5 Sc3 Tb8 6 0-0 d6 7 a3 a6 8 e3 Lg4

Det er så lett å kritisere den tapende part. Hvor gjør Orseth sine store feil og hvorfor får han bare mere og mere trøbbel utover i partiet? Kanskje var det bedre å beholde denne løperen.

Trekk som 8 - Sf6, 8 - Ld7 ser jo svært så naturlig ut.

9 h3 Lxf3 10 Lxf3 Dd7 11 Lg2 e6 12 b4!

Sxb4 Fikst, men det er ikke gull alt som glitrer! 13 axb4 cxb4 14 Db3! bxc3

15 Txa6 Se7 16 La3 Allerede nå ser den

svarte stillingen nifs ut. 16 - bxa6

17 Dxb8+ Dd8 18 Db7 0-0 19 dxc3 Lxc3

20 Td1 Sc8 Svart er lenket til forsvar.

21 c5! Da5 22 cxd6! Dxa3 23 d7 Sd6 24

Db6 La5 25 Dxd6 Dxd6 26 Txd6 Tb8 svart

har forsvart sin håpløse stilling godt.

27 Tc6 Tbl+ 28 Kh2 Td1 29 Tc8+ Kg7 30

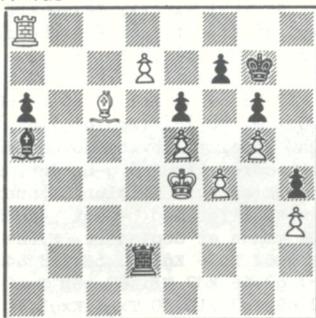
Lc6 Td6 31 Kg2 Kf6 32 La4 h5 33 f4 Td3

34 e4 Kg7 35 e5 Td4 36 Lc6 h4 37 g4

Td3 38 g5 Låser svarts motspill full-

stendig. 38 - Td4 39 Kf3 Td3+ 40 Ke4

Td2 41 Ta8

I denne stillingen ble partiet avbrutt. Er gevinstføringen egentlig så opplagt? Ulikefargede løpere og svart har nå kontroll over forvandlingsfeltet d8. Sluttspillet er en studie verd, d-linjen viser seg å ikke være så lang likevel! I fra bullétinen på Lillehammer tar vi med et sitat fra Dag Orseth: - Fytterakker'n for en spiller denne Simen er. Han finner jo på noe hele tiden. Hvis det var 18 ideer i partiet så var 17 av dem Simens. Det vil være et stort tap for norsk sjakk dersom jeg klarer å holde remis i hengepartiet!

41 - Lb6 42 Txa6 Ld8 43 Ta8 Lb6 44 Lb5 Td4+ 45 Kf3 Td5 46 Tb8 Lc7 47 Tb7 Ld8 48 Lc6 Td3+ 49 Ke2 Td4 50 Ke3 Td1 51 Lf3 Tel+ 52 Kf2 1-0

SJAKKUTSALGET

Innehavere: Arnold J. og Kaj Snorre Eikrem

BUTIKK: Gimleveien 21, Oslo

Kontor: Briskebyveien 48,
Oslo 2, som er vår postadresse!
Ordretelefon: 02/ 56 79 10

+ Vår butikk i GIMLEVEIEN 21 (krysset Nordraaksgt./Solheimgst./Gimlev.) er inntil videre åpen hver torsdag kl. 14-18.

+ Vi har et meget stort utvalg i: Litteratur, brikker, Brett, klokker, rekvisita o.s.v. samt

+ sjakk-computere: "Morphy", "Chalenger", "Mephisto" o.s.v.

+ alt til meget gunstige priser.

+ "Informator Nr. 32" - som inneholder nær 600 partier fra 1/7-31/12 1981, kommentert av verdens ledende stormestre, kombinasjoner o.s.v. samt turneringsresultater, FIDEs Elo-liste 1/1/1982 m.m.m., er nå kommet.

Dessuten en hel vrimmel av nye bøker på ulike områder!

+ Frem til 15.april et stort antall bøker til sterkt reduserte priser.

+ Postordres ekspederes to til tre ganger ukentlig.

+ Stikk innom - eller be om vår prisliste!

Bankgiro: 8630.08.06408

Postgiro: 3 98 60 49

Stor triumf for Steinar Lindblom

Klasse MESTER

1 Steinar Lindblom, OSS	2138	+31	+06	=02	+11	=15	=08	+14	+16	+09	7½	36,0
2 Roar Elseth, OSS	2099	+20	+27	=01	=15	+14	+04	=08	+09	-03	6½	39,0
3 Vidar Taksrud, Tempo	2031	=14	-18	=31	=17	+27	+23	+25	+06	+02	6½	33,0
4 Dag Lauvås, OSS	2000	=10	=07	=09	+28	+11	-02	+05	=08	+16	6	38,0
5 Tor Kristiansen, Drammen	2175	=12	=22	+13	=25	+06	=10	-04	+14	+08	6	36,0
6 Helge Gundersen, Bergen	2135	+30	-01	+27	=10	-05	+22	+07	-03	+15	5½	39,0
7 Yngvar Barda, Stjernen	2160	=19	=04	=16	+20	+26	-09	-06	+13	+17	5½	35,0
8 Otto Ibenfeldt, Ski	2083	=28	+32	=10	=14	+12	=01	=02	=04	-05	5	41,0
9 Tor K Schølseth, Kirkenes	2042	=32	+28	=04	=12	=10	+07	+15	-02	-01	5	40,0
10 Svein G Myreng, Stjernen	2187	=04	+19	=08	=06	=09	=05	=16	=15	=11	5	37,0
11 Ragnar Edvardsen, Konnerud	1855	+24	-15	+26	-01	-04	+29	+18	=17	=10	5	36,0

12 Dag Sødtholt, Brugata 5 13 Per Oskar Andersen, SOSS 5 14 Alf Øverås, Drammen 4½ 15 Frank Hovde, Steinkjer 4½ 16 Arne Danielsen, Fnatt 4½ 17 Thor Geir Harestad, Randaberg 4½ 18 Rolf H Kvasshelm, Ski 4½ 19 Per Omtvedt, Stjernen 4½ 20 Ove Sævareid, Bergen 4½ 21 Johannes Høie, Tromsø 4½ 22 Øystein Hjertenes, Florø 4 23 Gustav Gudbrandsen, Eiker 4 24 Stein Sollid, OSS 4 25 Thor Støre, OSS 3½ 26 Hans P Opdahl, Surnadal 3½ 27 Arnt Esbensen, Brugata 3 28 Trygve Plukkerud, Lillehammer 3 29 Helge Theting, Kragerø 3 30 Kjetil Vollan, Bodø 3 31 Tor Olaf Myhre, Arbeidernes 2½ 32 Erik Høidahl, Randaberg 1.

Mesterklassen ble i år meget jevn og spennende. Flere var med og knivet i teten, blant andre vår utmerkede president, Alf Øverås. Men i 7. runde møtte han sitt Waterloo. Steinar Lindblom, OSS, spilte sterkt gjennom hele turneringen og spilte de fleste rundene på 1. eller 2. bord. Med en overbevisende sluttspurt endte han som vinner av mesterklassen, et helt poeng foran nestemann.

Hvordan det gikk til skal vi la han selv berette.

Korrespondent

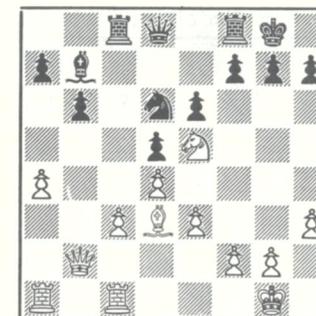
Etter 6 runder ledet Alf Øverås, Drammen, og det lå derfor i produksjonsplanen å stoppe presidenten. Han hadde overrasket i starten med solid spill.

Hvit: Steinar Lindblom, OSS

Svart: Alf Øverås, Drammen

SLAVISK

1 d4 d5 2 c4 c6 3 cxd5 cxd5 4 Sf3 Sf6 5 Sc3 e6 6 Lg5 Le7 7 e3 0-0 8 Ld3 b6 9 De2 Lb7 10 0-0 Sbd7 11 h3 Med springer på d7 er en hvit løper på f4 ubehagelig for svart. Teksttrekket skal gi fluktfelt for løperen på h2. 11 - Se4! 12 Lf4 Sxc3 13 bxc3 Sf6 14 a4 Se4 15 Db2 Ld6 Øverås gjør kraftig motstand og har ingen svakheter. 16 Le5 Lxe5 17 Sxe5 Tc8 18 Tfc1 Sd6

19 a5 Hvit fortsetter å kjempe om initiativet. Planen er 19 - bxa5 20 Lf1! etterfulgt av Sd3 og Sc5. Med en hvit springer på c5 er svart i tapsfare.

19 - f6 20 Sf3 bxa5 Seigere var 20 - Sc4 21 Lxc4 Txc4 22 Sd2 Tc6 23 Db4 med minimalt initiativ for hvit.

21 Sd2! Tf7 22 Sb3 Lc6 23 Sc5 Te7 24

Tcb1 For å besvare forsøket Sb7 med

La6 og avbytte av den svarte springeren.

24 - Se4? En strategisk feilbedømmelse, hvoretter jeg anså partiet som vunnet.

Men det skal jo spilles. 25 Lxe4 dxe4

26 Da2 Kf7 27 Dxa5 Dxa5 28 Txa5 f5 29

Tba1 T8c7 30 Kh2 h6 31 Kg3 g5 32 c4

Kf6 33 Ta6 Kf7 34 Tla5 De svarte tårn

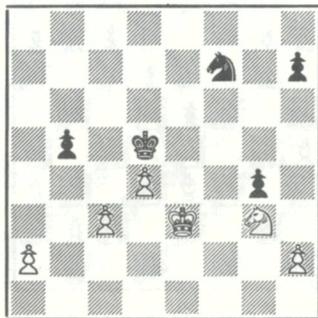
er tjoret til sine posisjoner og hvits gevinstplan er gjennomføringen av d4-d5-d6. 34 - Kg7 35 f4 exf3 e.p. Ellers slår hvit på g5 og følger opp med h4, hvoretter hvit tvinger kongen igjennom til e5 via f4. Den svarte kongen kan jo ikke gå til 6.raden pga. d4-d5. 36 gxf3 Kf7 37 e4 Dermed kan hovedplanen d4-d5 ikke forhindres. 37 - h5 38 d5 exd5 39 cxd5 Lxd5 Det truet d5-d6. 40 exd5 Te2 Med ideen 41 Txa7 f4 (h4)+ matt! 41 f4 h4+ 42 Kf3 Tc2 43 Sd3 T2c3 44 Ta3 Txa3 45 Txa3 Kg6 46 d6

1-0

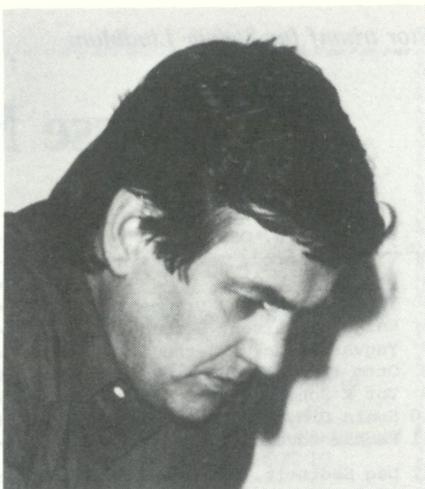
Mot Arne Danielsen i 8.runde var gevinststilling klar for hvit etter 18. trekk, men i stedet for å holde svart nede og ta tiden til hjelp, ble hvit grådig og guffet i seg et par bønder, hvorav én var merbonde. Danielsen spilte aktivt og riktig i forsvar. Han truet med evig sjakk og hvit ble tvunget til å styre inn i et sluttspill som så slik ut, etter at hvit utførte sitt hemmelige trekk 41 Kf2-e3:

Arne Danielsen, Fnatt

Steinar Lindblom, OSS

Altså en bonde i overvekt. Men springersluttspill er lumske. Av forskjellige grunner hadde jeg ikke tid til å analysere på dette i pausen. Jeg samlet restene av partiet sammen i et håndkle og ga det til Erling Kristiansen sammen med det hemmelige trekk. Han tok det på verksted. Vi avtalte å møtes noen minutter før spillestart. Dom: "Håpløst å vinne, Flat remis". Svart har mange morsomme forsvarsmanøvrer etter det naturlige 41 - Kc4. Svarts glimrende kongestilling gjør at hvit i visse varianter også kan tape,

Steinar Lindblom, en klar førsteplass.

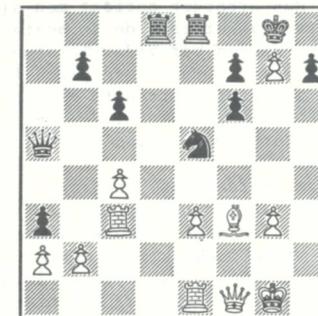
hvis han spiller for hardt på gevinst. Etter 41 - Kc4 42 Se4 (best), arbeidet vi en del mønster for gevinstforsøk. Da jeg så hvor lett svart holdt remis, (42 - h6 osv.), mistet jeg lysten på å spille hengeparti i det hele tatt. Jeg tok en beslutning: "Jeg går opp og tilbyr ham remis." Min sekundant: "Hvorfor det? Han kan gjøre feil!" Det var ett minutt igjen til start. Skal man spille ensidig på å teste en mann for feiltrekk? Jeg bestemte meg for å spille. Gevinstplan: Springerer jakter etter de svarte bøndene på kongefløyen og konsentrerer seg om å eliminere dem. Derefter går springeren over brettet og ofrer seg på b-bonden i rett øyeblikk. Gjenværende d- og h-bonde skal få den svarte springeren til å forskreve seg. Det mønsteret gikk igjen i alle aktuelle gevinstplaner under analysene. Starten går: 41 - h5? Haloi! Hva er dette? Nå kan jo hvit komme med kongen i kremhullet på d3. Men h-bonden kan jo slås direkte! Hvilken av høysåtene skulle eselet velge? Den til venstre eller den til høyre? Klokken gikk og jeg var nær ved å sulte ihjel i valgets kval av mangel på tid. 42 Sxh5! Stick to the plan. Jeg skulle jo også glede Erling Kristiansen. Det er så meget man skal tenke på. Danielsen hadde oppsøkt Svein G. Myreng og foret ham med hengepartiet. De hadde kommet til den overraskende konklusjon at 41 - Kc4 ikke var godt pga. 42 Kf4.

Men hvis hvit skal både passe på sin d-bonde og passe på at B-b5 ikke går i dronning, kan svart trikke med de to svarte på kongefløyen og binde den hvite springeren til forsvar der. Så blir det ingen gevinst for hvit. Noen sa at Danielsen hadde skjelt ut Myreng som analytiker etterpå. Men det tror jeg ikke. 42 - Kc4 43 Sf6 Kxc3 44 Sxg4 Første fase av planen gjennomført. Hurtigere enn noen hadde drømt om. 44 - Kb2 45 Se5(!) Sd6 46 d5 Kxa2 Og nå kunne resten regnes ut til bunns. De neste syv trekk á tempo: 47 Sd3 Ka3 48 Kd4 b4 49 Kc5 Se4+ 50 Kc6 b3 51 d6 Sf2(!) Erling Kristiansen ankommer til lokalet. Han kan være rolig. Svarts siste fidus er med i kalkylen. 52 Se5! Erling Kristiansen sukket: "Det var jo bilønsning..." Han påpekte nemlig etter partiet at det nydelige 52 Sb2!! også vinner. Den hadde jeg ikke sett. 52 - Kb4 Tar det kritiske felt c4 fra springeren. 53 d7! Sluttpoenget i hvits arbeide. Begge får dronning, men svarts faller etter sjakk på b8. Svart ga opp. Erling Kristiansen: "Ja, det var i orden".

Siste runde. Jeg ledet sammen med Roar Elseth på 6½ poeng. Elseth hadde svart mot Vidar Taksrud. Jeg hadde svart mot Tor Kristian Schølseth. Elseth var fredelig stemt, men jeg hadde tillit til Taksrud. Han har hår på brystet.

Hvit: Tor Kristian Schølseth, Kirkenes
Svart: Steinar Lindblom, OSS
CARO-KANN
1 e4 c6 2 d4 d5 3 Sc3 dxe4 4 Sxe4 Sf6 5 Sxf6 gxf6 så en promenade, hvor jeg traff en promenerende Elseth. "Det der er usunt", sa Elseth om det han så på mitt Brett. I fortrøstning om mine kommende vanskeligheter gikk han til Taksrud og bød remis. Taksrud: "Jeg forstår spørsmålet. Men jeg vil gjerne spille." (Det var gutten sin det!) 6 c3 Lf5 7 Sf3 Dc7 Botvinnik valgte åpningssystemer som ga ham dynamiske motspillmuligheter som svart. Siciliansk, Fransk, Hollansk. Caro-Kann (5 - gxf6). Man påtar seg en risiko og får selv muligheter. Det har han forklart Kasparov. Åpningsvalget passet med sinnstemningen den aktuelle dag. Og Taksrud er jo en utmerket mann. 8 g3 Sd7 9 Lg2 Lg7 10 0-0 0-0 Det systemet hvit velger er livsfarlig for svart. I alle partier jeg har sett av

denne type har svart rokert langt og blitt sprettet opp på dronningfløyen. Kongen må jo plasseres på samme side som Lg2. 11 Te1 Tfe8! Ikke refleks-trekket e7-e6. Mulighetene i sentrum skal holdes så fleksible som mulig. I bakhånden har jeg Lf5-e6 (med bonden på e7!) som en ubehagelighet. 12 De2 a5 13 Lf4 Db6
Det haster ikke å bevege e-bonden. 14 h4 Det er noe med Sf3-h2, g4 osv. 14 - a4 Nå fikk Schølseth øye på svarts idé om Ta5-b5 med trykk mot b2. 15 h5 Da6! Hvit falt i funderinger. Avbytte kommer ikke på tale. Svart spiller Lf5-e6 og tar hånd om dronningfløyen. 16 c4 Det skulle etter beregningene være dårlig for hvit, men hvis den hvite dronningen rømmer, følger 16 - Dd3 med ny trussel om avbytte. 16 - e5 så får e-bonden slippe ut av startblokkene, nå med maksimal effekt. 17 Le3 Lg4! 18 h6 exd4 19 hxg7 dxe3 20 fxe3 Se5 21 Tac1 Tad8 22 Tc3 Da5!
Hvit må jo trekke damen for å komme ut av bindingen fra Lg4. 23 Df1 Lxf3 24 Lxf3 a3 Poenget med svarts 22. trekk. Men det forutsettes et poeng til i det 26. trekk.

25 Le4 25 Txa3 Dxel 26 Dxel Sxf3+ og Sxel. 25 - axb2 26 Df5 Sf3+ Det var det. Hvis hvit slår på f3, faller det på c3, trusselen mot h7 er midlertidig opphevet og det henger mer på el. 27 Kf2 Dxf5 0-1

Og Taksrud ved siden av meg hadde nettopp gjennomført et skoleritt med drepene majoritetsangrep. En utmerket mann.

Steinar Lindblom

Mange andre partier fra M-klassen hadde fortjent spalteplass denne gangen. Nå fant vi det helt galt å grafse med saksa i Steinar Lindbloms utmerkede beretning.

Roar Elseth, andreplass og ny elite-spiller!

Årets M-klasse er den sterkeste som har vært på lenge. Derfor var det spesielt hyggelig at unggutten Roar Elseth til syvende og sist ble den spilleren som skal slå følge med Lindblom opp i Eliteklassen. Elseth er en spiller med gode kunnskaper og åpnings-spill. Han arbeider seriøst med sjakk. Dessverre rykker bare de to beste opp og denne gangen var Vidar Taksrud nære på. Han åpnet turneringen meget famlende, men hans sluttspurt er det ingen som kan kritisere. Fem rake seire til slutt! Dag Lauvås viste for andre året på rad at han er god for 6 poeng og fjerdeplass. Tiltross for hans noe lave rating spilte han respektløst mot alle mann. Nedover listen finner vi en rekke kjente mester-spillere. Kanskje var Myrengs 10.plass en skuffelse. 1 seier og 8 remiser. Det henger sammen med varmen og Myreng er blant de som ikke tåler for hete temperaturer.

LAG-NM 1983 ØSTLANDSSERIEN 1982/83

NSF innbyr til lag-NM 1983. Det spilles etter samme mønster som forrige sesong, med kvalifisering innen fire soner. De tre beste lagene i Østlands-serien går til finalen sammen med vinnerne i sone 2, 3 og 4. Hver klubb kan delta med så mange lag den ønsker. Spilleberettiget for en klubb er de som er innmeldt skriftlig som hovedmedlemmer i klubben pr.15/10 1982. Særskilte bestemmelser for nye

Knut Erstad (4/5-1916 - 21/7-1982)

In memoriam

Med Karl Erstad er en avholdt skikkelse i vårt sjakkliv gått bort. I løpet av de siste 30 år deltok han i utallige turneringer - NM, OM, Grand Prix, Astoria, Gausdal og Sjusjøen bl.a. Erstad var i en årrekke ansatt i firmaet Narud Musikk A.S. Det var knapt en flekk på kartet han ikke rakk å dekke, kanskje ikke så meget Vestlandet, men så absolutt resten av Norge. Han skulle få en spesiell tilknytning til Lillehammer. Her tilbrakte han sine 3 første skoleår. Til

tross for en svekket helse, hjertevansker, søkte han seg nok en gang til Lillehammer til årets NM i sjakk. Det er neppe trolig at sjakkuret viste at han befant seg i tidsnød. - Tre dager etter turneringen stoppet klokken for alltid. Karl Erstad var selv ingen virtuos på klaveret, men tonen i musikken kjente han bedre enn de aller fleste. - I Lillehammer visste han at det var noe som ikke stemte.

Vi lyser fred over hans minne.

Haakon Opsahl.

medlemmer og ved flytting. Reglement (Åoghb 2.0.4B, 26.10.81) sendes alle klubber og kretser. Østlandsserien spilles i tre divisjoner med 6-mannslag i 1. og 2.divisjon, 4-mannslag i 3.divisjon. Startavgifter uendret siden sist: 1.div: kr.800 2.div: kr.500 3.div: kr. kr.250. Påmeldingsfrist: 20.oktober. Alle klubber med i lag-NM!

Knalljevnt i toppen

Klasse 1

Rating: 1800-1999

1	Einar Hamre, Drammen	1865	=58	+24	+12	+44	-04	+08	+03	=02	+18	7	42,0																																																																																																											
2	Gunnar Halvorsen, Vikedal	1932	+60	+22	+36	=39	+08	-03	+07	=01	+09	7	40,5																																																																																																											
3	Tor Egil Førland, SOSS	1918	two	+29	+23	+04	=07	+02	-01	=09	=05	6½	44,0																																																																																																											
4	Odd Ø Bergstad, OSS	1924	+40	+50	+39	-03	+01	-07	+15	+13	=08	6½	40,5																																																																																																											
5	Bjørn Lerstad, Drammen	1912	-59	+25	=09	+47	+29	+22	=32	+07	=03	6½	37,5																																																																																																											
6	Tormod Løtveit, OSS	1782	+55	=21	+31	-36	+22	-13	+37	+14	+11	6½	35,0																																																																																																											
7	Ivar Uggerud, Kongsvinger	1979	+57	+38	+13	=08	=03	+04	-02	-05	+19	6	43,5																																																																																																											
8	Odd Steinar Ormåsen, Hamar	1957	+25	+27	+37	=07	-02	-01	+36	+21	=04	6	41,5																																																																																																											
9	Janos Szalai, ASKO	1832	-19	+33	=05	+40	+45	+30	+31	=03	-02	6	39,0																																																																																																											
10	Magnus Aanstad, Trondheim	1792	-21	+18	-11	-29	+56	+50	+52	+33	+32	6	32,5																																																																																																											
11	Ove Halvorsen, Kongsberg	1844	-50	+55	+10	=17	-12	+21	+13	+23	-06	5½	39,0																																																																																																											
12	Kai Ørtoft, Kristiansand	1822	=24	+44	-01	+34	+11	=14	-23	+36	=15	5½	38,0																																																																																																											
13	Terje Christoffersen, Ski	1858	+56	+46	-07	=37	+54	+06	-IM	-04	+26	5½	37,0																																																																																																											
14	Fred Westerby, Brugata	1859	=26	=34	+56	=16	=21	=12	+30	-06	+31	5½	36,5																																																																																																											
15	Ole Smeby, Hønefoss	1875	=28	+35	=38	+26	=32	+36	-04	=17	=12	5½	36,5																																																																																																											
16	Karl H Lund, Kongsberg	1904	+41	-23	=27	=14	+46	=29	=20	+24	=17	5½	36,0																																																																																																											
17	Øyvind Jensen, Tao	1960	-38	+48	+34	=11	+28	=37	=18	=15	=16	5½	35,5																																																																																																											
18	Bo Olsson, Lillestrøm	1846	-22	-10	+55	+57	+48	+54	=17	+32	-01	5½	34,5																																																																																																											
19	Svein Harald Johnsen, Alta	1813	+09	-36	=59	+27	-30	+45	+M	+37	-07	5½	33,0																																																																																																											
20	Brynjar Høgnes, Steinkjer	1813	-27	-41	two	+60	=25	=40	=16	+45	+36	5½	31,0																																																																																																											
21	Einar Lauritzen, Kr.sand	1945	+10	=06	+30	=28	=14	-11	+39	-08	=23	5	39,5																																																																																																											
22	Thor Johansen, Asker	5	23	Rune Stenvold, Gjøvik	5	24	Yngve Robertsen, Trondheim	5	25	Terje W Larsen, Hammerfest	5	26	Øyvind Strand, Bergen	5	27	Jahn Hansen, Ski	5	28	Tor Henriksen, Stjernen	5	29	Tor Gran Nilssen, ASKO	4½	30	Gudmund Farstad, Vardø	4½	31	Odd Andersen, Ski	4½	32	Svein Sørskår, Sandnes	4½	33	Morten Barge, Tromsø	4½	34	Odd Nordheim, Moss	4½	35	Tore Langmyhr, Arbeidernes	4½	36	Bård Bårdsen, Trondheim	4	37	Are Rønning, Hammerfest	4	38	Frank Henriksen, Bodø	4	39	Alf Gudbrandsen, Eiker	4	40	Kjell Martin Haug, Våler	4	41	Leif Christiansen, OSS	4	42	Arnold Andreassen, Tromsø	4	43	Sven T Karlsen, "1911"	4	44	Sverre Aksel Haug, Indre Østfold	3½	45	Sæbjørn Dahle, Kristiansand	3½	46	Kurt Hetland, Sandnes	3½	47	Hans Chr. Siebke, OSS	3½	48	Karl Nøstenes, Stjernen	3½	49	Tor Gulbrandsen, Bøler	3½	50	Tormod Fyri, OSS	3	51	Arne Heien, Tønsberg	3	52	Jan Synnestevedt, Nordstrand	3	53	Hans Richard Thjømmøe, "1911"	3	54	Vegard Steen, Gjøvik	2½	55	Hans Inge Kongevold, Moss	2½	56	Kjell Steinar Thoreby, Sarpsborg	2½	57	Palmer Salomonsen, Ballangen	2½	58	Ole Lepperød, Stjernen	2	59	Martin Bogen, Tønsberg	2	60	Ivar Berri, Stjørdal	2	61	Jon Kristiansen, Tønsberg	½	(Utgikk etter 1. runde).

61 deltakere i en meget sterk og interessant klasse. Ingen spesielle favoritter, men en rekke navn ble nevnt som mulige førstepremiekandidater. Kampen om klasseseieren ble også ualminnelig spennende. Hele 6 mann hadde sjansen foran siste runde. Nå trakk Einar Hamre det lengste strået etter en hard fight mot Bo Olsson. Hamre har lenge tilhørt de såkalt lovende, så hans seier her kan ikke sies å være særlig overraskende. Han scoret stort på en original og selvstendig spillestil. Ingen tvil om at

mesterklassen her har fått en fin tilvekst. Det samme gjelder også Gunnar Halvorsen som altså var 1½ kvalitetspoeng unna en førsteplass. Her følger et av Hamres beste spill, fra 7.runde.
Hvit: Tor Egil Førland, SOSS
Svart: Einar Hamre, Drammen
ENGELSK
1 g3 Sf6 2 Lg2 e5 3 c4 c6 4 Sc3 h6 5 d3 Lb4 6 Ld2 De7 7 e3 d6 8 Sge2 Le6 9 Da4 Lxc3 10 Lxc3 Sbd7 11 b4 0-0 12 0-0 a6 13 Dc2 Lf5 14 e4 Lh7 15 Tfe1 Tfe8 16 f4 Tac8 17 Db2 Sb6 18 a4 Dc7 19 b5

cbx5 20 cxb5 Sbd7 21 Tac1 Db6+ 22 Kh1
Sg4 23 Tf1 Sf2+ 24 Txf2 Dxf2 25 Lh3
Df3+ 26 Kg1 Sc5 27 Le1 Sxd3 28 Txc8
Txc8 29 Dd2 Lxe4 0-1

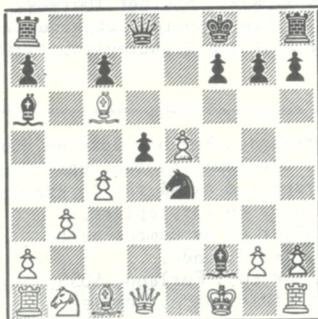
Hvit: Bo Olsson, Lillestrøm

Svart: Magnus Aanstad, Trondheims

PRØYSSISK

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lc4 Sf6 4 d4 exd4
5 e5 d5 6 Lb5 Se4 7 Sxd4 Lc5!?

Hvit-spillerens forberedelser foran årets NM har vært en lett repetisjon av Øystein Sandes nemme lærebok "Sunt åpningspill". Denne angir naturlig nok 7 - Ld7, som gir svart en sunn og sikker stilling. Var dette teori da, mon? 8 Sxc6?! Det er lett å være etterpåklok, men da de følgende komplikasjoner ser ut til å være til svarts fordel fristes en til å karakterisere dette som hvits avgjørende feil. Ettersom ingen av partene her kjente teorien, løp vi til Sjakkutsalgets stand etter partiet. Men nei, ikke var vi istand til å finne noe om det, Encyclopedien på kryss og tvers til tross. 8 - Lxf2+ 9 Kf1 bxc6! Her ventet man 9 - Dh4, som virker sterkt, men nok kan imøtegås. Teksttrekket er nok et hakk sterkere. 10 Lxc6+ Kf8 Bevarer oss vel. Svarts trekk serveres med rask og uredde hånd. Riktignok har Aanstad tilbrakt de siste år som student i Trondhjem, men sannelig er den gamle Nar-viking tro mot sitt sjakklike opphav. Her ser vi den skarpe Nar-vik-stilen komme til sin rett.
11 c4 La6 12 b3

Hvit-spilleren lener seg tilfreds tilbake i stolen, viss på at slagvekslingene foreløpig har stilnet. "Nå må han flytte Ta8, d5-bonden faller og resten skulle gå greit", men:

12 - dxc4! "Vørsågod", sa'n, "fritt valg i alle hyller". Men uansett hvilken pakke hvit plukker med seg, det er dynamitt i dem alle...
13 Dxd8+ Txd8 14 Lxe4 Ld4(!) Der smalt det. Svarts målbevisste aktivisering av brikkenes energi (jfr. 7., 9., og 11. trekk) gir nå uttelling. Hvits stilling slås i fillebiter. 15 La3+ Kg8 16 Sc3 cxb3+ 17 Se2 Lxa1 18 Kf2 Lxe5 Og sannhetens øyeblikk gikk opp for hvit-spilleren også. 0-1

Kommentarer: Bo Olsson
(Fra bulletinen).

Den samme bulletinen kunne også opplyse at 7 - Lc5 ikke er noen nyhet. Det har lenge vært kjent at 7 - Lc5 8 Sxc6 Lxf2+ 9 Kf1 Dh4! er til sorts fordel.

Danmark til EM-finalen

Danskene sto for litt av en sensasjon da de vant EM-kvalifiseringskampen mot Tsjekkoslovakia 8½-7½. Dermed er det klart at Danmark har gått til finalen som skal spilles i Moskva. I denne viktige "finalekampen" mønstret Danmark sitt absolutt sterkeste mannskap.

Bent Larsen-Jan Smejkal 1-1 Jens Kristiansen-Lubomir Ftacnik 2-0 Erling Mortensen-Vlastimil Jansa 1½-½ Ole Jacobsen-Jan Plachetka 1½-½ Jacob Øst Hansen-Jiri Lechtynsky ½-1½ Steen Fedder-Eduard Meduna ½-1½ Carsten Høi-Jan Ambroz 1-1 Jens Ove Fries Nielsen-Ivan Hausner ½-1½.

Danmark	19-13	4 lagpoeng
Tsjekkoslovakia	17½-14½	2 lagpoeng
Norge	11½-20½	0 lagpoeng

Gøteborg Open ble en stor triumf for Michael Wiedenkiller og Crister Bergström, Stockholm. 114 deltakere i en 6 runders Monrad.

Det har vært spilt mange turneringer i sommer og vi håper at vi kan dekke de aller fleste i neste nummer. Dessuten har vi hatt besøk av Korchnoi. Følg med i nr. 7 som kommer i slutten av september.

Leif Kverndal toppet «mammut-klassen»

Klasse 2

Rating: 1600-1799

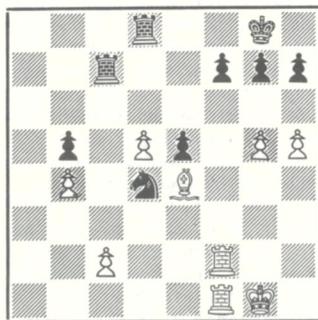
1	Leif Kverndal, Stjernen	1735	+80	+66	=08	+54	=41	=04	+27	+09	+03	7½	39,0
2	Arne Finstad, OSS	1752	-55	+77	+33	+23	+05	+26	-04	+08	+10	7	40,5
3	Jack Paulsen, Sandnes	1766	+59	=12	=40	+43	+16	+27	+41	+04	-01	7	39,5
4	Bjarne G. Holm, Lillehammer	1712	+21	=40	+27	+10	+08	=01	+02	-03	=05	6½	45,5
5	Gunnar Bue, Tønsberg	1765	=37	=64	+82	+60	-02	+54	+15	+26	=04	6½	36,5
6	Tormod Rangøy, Sarpsborg	1716	+73	=11	-15	+63	=68	+60	+25	+18	=08	6½	35,5
7	Erling Fløtten, Kirkenes	1670	=52	=50	-60	+82	+62	=31	+47	+50	+26	6½	31,0
8	Leif Bjornes, Kristiansand	1717	+24	+61	=01	+47	-04	+56	+46	-02	=06	6	42,0
9	Helge Rangøy, Ski	1748	=45	+20	+83	-28	+60	+30	+22	-01	=13	6	39,0
10	Geir Ove Jensen, Melhus	1672	+71	=42	+65	-04	+58	+43	=11	+14	-02	6	38,5
11	Lars Nybrott, Surnadal	1744	+87	=06	=26	-44	+50	+51	=10	=16	+27	6	37,0
12	Ulf Vidar Henriksen, Tempo	1721	+48	=03	=28	=40	+49	-15	=30	+42	+41	6	36,0
13	Yngvar Hartvigsen, Luster	+72	=55	-42	=34	+45	=19	+57	+17	=09	6	35,0	
14	Odd Birkestrand, Masfjorden	1755	-26	=87	+79	+83	+81	+57	=31	-10	+22	6	31,0
15	Ulf Erik Larsen, Kirkenes	1662	=63	+25	+06	=16	-27	+12	-05	+44	=20	5½	40,5
16	Olav Fredriksen, Stjernen	1674	=84	+29	+52	=15	-03	+28	=32	=11	=18	5½	39,0
17	Øystein Grasmø, Strømmen	1622	-28	-48	+19	+69	+39	+38	=44	-13	+46	5½	35,5
18	Reidar Erik Skjold, Tempo	1640	+79	=26	+34	-41	=42	+40	+58	-06	=16	5½	35,5
19	Hakon Warendorph, Ski	1665	-54	+71	-17	+72	+33	=13	=34	=32	+51	5½	35,0
20	Per Hummel, Stjernen	1743	=36	-09	-35	+79	+67	+65	=28	+34	=15	5½	35,0
21	Jan M Svendsen, Molde	1631	-04	+38	-49	=67	=59	=23	+84	+66	+56	5½	33,0
22	Kolbjørn Kristensen, Bodø	1737	=75	+78	+66	=64	=46	+44	-09	+41	-14	5½	32,5
23	Lars Gylterud, Kongsvinger	1611	+74	=81	-58	-02	=63	=21	+62	+48	+43	5½	32,5
24	Odd Ristesund, OSS	1726	-08	-56	+77	+73	=55	-29	+61	+45	+47	5½	31,5
25	Erik Lumder, Bergen	1733	=78	-15	=53	+75	+29	+61	-06	=30	+40	5½	30,5
26	Haakon Mathisen, Strømmen	1708	+14	=18	=11	+50	+28	-02	+56	-05	-07	5	42,5
27	Ivar Brøndbo, Halden	1780	+85	+75	-04	+81	+15	-03	-01	+46	-11	5	40,5
28	Ole A Angelshaug, Bergen	1768	+17	=65	=12	+09	-26	-16	=20	=54	+57	5	37,5
29	Karl A Larsen, Kirkenes	1681	=57	-16	=32	+53	-25	+24	=33	+49	=38	5	36,0
30	Leif Bjørnstad, Kirkenes	1782	+77	-43	+55	+42	=44	-09	=12	=25	=32	5	36,0

31 Haakon Opsahl, "1911" 5 32 Sven A Hovda, Ski 5 33 Per Kjell Heitmann, Stjernen 5 34 Øyvind Johansen, Sarpsborg 5 35 Tore Inge Bratteteig, Bergen 5 36 Olaf Eriksfallet, Sørumsund 5 37 Thor Christensson, Nordstrand 5 38 Torgeir Vada, Bærum 5 39 Jan Svenske, Strømmen 5 40 Arne Odvar Trana, Steinkjer 4½ 41 Ole Einar Arntzen, ASKO 4½ 42 Tore Edvardsen, Hønefoss 4½ 43 Jahn Torkelsen, Kristiansand 4½ 44 Jostein Aanderaa, Asker 4½ 45 Arvid Bjerring, Stovner 4½ 46 Rolf Christiansen, Asker 4½ 47 Rudolf Moe, Ski 4½ 48 Eiler Holtermann, Asker 4½ 49 Roald Rasmussen, Sørumsund 4½ 50 Hans Johannessen, Kongsvinger 4½ 51 Geir Helmersen, Strømmen 4½ 52 Rune Jørgensen, Halden 4½ 53 Roar Hollås, Steinkjer 4½ 54 Bjarne Klevenberg, Ski 4 55 Anker Aasum, Halden 4 56 Bernt Kirkebo, Stjernen 4 57 Omar Østerhus, Ganddal 4 58 Reidar Johansen, Stjernen 4 59 Kjell Berg, Arbeidernes 4 60 Dag Nøding, Stjernen 3½ 61 Sverre Øksne, Stjernen 3½ 62 Jan M Stubrud, Lillehammer 3½ 63 Sverre Skogvang, Lillehammer 3½ 64 Rudolf Michelsen, OSS 3½ 65 Kjell Selbekk, Meråker 3½ 66 Stig Arne Sandnes, Stord 3½ 67 Eddy Jordan, Asker 3½ 68 Wilhelm Øverås, Ganddal 3½ 69 Klaus Smedtorp, Kongsvinger 3½ 70 Hugo Lind "Jarl" 3½ 71 Johnny Rivli, Bergen 3½ 72 Alf Sakariassen, Kristiansand 3½ 73 Terje Hoff, Gjøvik 3½ 74 Olav A Moen, Steinkjer 3½ 75 Torstein Olav Hall, Asker 3½ 76 Eivind Kveinen, Tromsø 3½ 77 Trygve Røtvold, Kirkenes 3 78 Kjell Myrland, Alta 3 79 Leif Andersen, Stjernen 3 80 Kjell Emanuelson, Moss 3 81 Bård Standal Tønsberg 82 Kurt Karlsen, Fauske 2½ 83 Kristian Sagen, Asker 2½ 84 Egil Mickelson, Løten 2½ 85 Mary Klingen, Stjernen 2½ 86 Einar Berntsen, Strømmen 2½ 87 Arthur Robertsen, ASKO 2 88 Magne Martinsen, Lillehammer 1½.

Med 88 deltagere i klassen ble det trangt om plassen både i toppen og nedover i rekkene. Hvert eneste lille halvpoeng ble kjempet for, bokstavelig talt så svetten silte, for varmt var det, og hetere ble det. Spesielt når motstanden ble bedre enn ventet, og det blir den jo - av og til. Leif Kverndal spilte jevnt og sikkert og avgav 3 remis, resten seire. Arne Finstad og Jack Paulsen var hakk i hæl og ingenting avgjort før siste runde der Kverndal møtte Paulsen og en klassemester ble utkrystallisert.

Reidar Johansen

Hvit: Leif Kverndal, Stjernen
Svart: Jack Paulsen, Sandnes
SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 e6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 a6 5 Le2 Sf6 6 Sc3 Dc7 7 0-0 Le7 8 Le3 d6 9 f4 Sbd7?! Bedre er trolig 9 - Sc6 fulgt av eventuelt Ld7. 10 a4 b6 11 Lf3 Lb7 12 De2 0-0 13 g4 Her spilles det på vinst! 13 - Sc5 14 Ld2 e5 15 fxe5 15 Sf5! 15 - dxe5 16 Sf5 Se6 En ide er 16 - Ld8 for å beholde løperen. 17 Sxe7+ Dxe7 18 Le3 Sd4 19 Df2 Db4 20 Lxd4 Dxd4 Dette kom overraskende på hvitspilleren som hadde ventet 20 - exd4 men hvit får sterkt spill etter 21 Sd5. 21 g5 Bedre er 20 Td1 direkte. Etter teksttrekket får svart gode felter for sin springer. 21 - Sd7 22 Td1 Dxf2+ 23 Txf2 Sc5 24 b4 Se6 25 h4 Sd4 26 Sd5 Lxd5 27 exd5 Tac8 Hvit beholder en liten sluttspillsfordel etter 27 - Sxf3+ 28 Txf3. 28 Le4 Tc3 29 Ld3 b5 30 axb5 axb5 31 Tdf1 Tc7 32 h5 Td8 33 Le4

33 - f5! Ser farlig ut, men er muligens det beste. 33 - Tdc8 34 g6 ser ikke så behagelig ut for svart. 34 34 gxf6e.p. gxf6 35 Txf6 Tg7+? Men det-

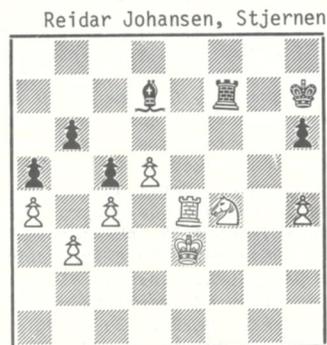

Leif Kverndal, ustoppelig i klasse 2!

te er nok en feil. 35 - Sxc2 må prøves. 36 Kh2 Tg5 37 Tgl Txg1 38 Kxgl Se2+ 39 Kf2 Sc3 40 Ke3 Sxd5+ 41 Lxd5 Txd5 42 Tf5 Td4 43 c3 Tc4 44 Txe5 44 Kd3 e4+ 45 Kc2 og sort kommer ingen vei. 44 - 44 - Txc3+ 45 Kd2 Tc6 46 Txb5 Kg7 47 Tc5 Td6+48 Kc3 Kh6 49 Kc4 Td1 50 Kb5 Tb1 51 Ka5 1-0

Fra 7. runde:
Hvit: Ivar Brøndbo, Halden
Svart: Leif Kverndal, Stjernen
ENGELSK
1 Sf3 Sf6 2 c4 c5 3 Sc3 b6 4 e3 Lb7 5 d4 cxd4 6 exd4 g6 7 Le2 Lg7 8 Lg5 0-0 9 0-0 d5 10 cxd5 Sxd5 11 Dd2 Sd7 12 Lh6 S7f6 13 Lxg7 Kxg7 14 Tac1 Tac8 15 Se5 Dd6 16 Sxd5 Sxd5 17 a3 f6 18 Sf3 Sf4 19 Txc8 Txc8 20 Td1 g5 21 h3 Ld5 22 Se1 Lb3 23 Tal Dxd4 0-1

Et glimt ifra første runde i partiet:

Reidar Johansen, Stjernen

Eivind Kveinen, Tromsø

41 - Lf5 42 Te8 42 Te6?! Lc2 43 d4 Lxb3 44 Te7? Sterkere er 44 Sd5. 44 - Txe7 45 dxe7 Lxa4 46 Sd5 Kg7 47 Sxb6 Lc6 48 Sd5 Kf7 49 e8D Lxe8 50 Sc7 a4 51 Sa6 a3 52 Sxc5 La4! Vinsttrekket. 53 Sxa4 a2 0-1

To mann likt på 7½!

Klasse 3

Rating: 1400-1599

1	Jon Høydahl, Stovner	1489	+19	+13	+02	+10	=07	+03	+20	-06	+05	7½	43,5
2	Halvard Haukalid, Sandnes	1524	+09	+45	-01	+39	+21	+13	=07	+20	+06	7½	41,0
3	Per Bjørn Bakke, Eidsvoll	1510	+04	=22	+34	=21	+53	-01	+24	=08	+14	6½	40,5
4	Steinar Johansen, Stjernen	1558	-03	+69	+09	=23	+42	+26	-13	+16	+20	6½	38,5
5	Martin Schølseth, Kirkenes	1577	=11	+08	=15	+22	=14	=16	+21	+13	-01	6	41,5
6	Torbjørn Hansen, Drammen	1416	-16	+63	+36	+61	+17	=24	=14	+01	-02	6	41,0
7	Leif Edvardsen, Drammen	1540	+67	+48	+39	+24	=01	-20	=02	=14	=08	6	40,5
8	Ole J Kristiansen, Hamar	1465	=18	-05	+54	+19	+39	+34	=15	=03	=07	6	39,5
9	Dag Rojahn, Kirkenes	1509	-02	+30	-04	+57	=29	=43	+39	+36	+23	6	37,5
10	Arild Eriksfallet, Sørum	1541	+60	=28	+23	-01	=41	-27	+46	+34	+22	6	36,0
11	Frank Johansen, Halden	1575	=05	-15	-25	+30	+60	+47	+53	=26	+21	6	35,5
12	Ingvald Nilsen, Kirkenes	1466	=17	+65	=35	+46	-13	+41	=22	=15	+26	6	35,0
13	Øistein Magnussen, Asker	1446	+40	-01	+55	+27	+12	-02	+04	-05	=17	5½	44,0
14	Rune Aartun, Sandnes	1430	=35	+57	=17	+15	=05	+18	=06	=07	-03	5½	41,0
15	Geir Brobakken, Hamar	1491	=25	+11	-05	-14	+37	+36	=08	=12	=18	5½	40,0
16	Ivar Edvardsen, Hønefoss	1576	+06	=21	=42	+28	=18	=05	=17	-04	+30	5½	39,5
17	Jon Kielland-Lund, Ski	1452	=12	+64	=14	+43	-06	+46	=16	=18	=13	5½	38,0
18	Erik Skårås, Elverum	1589	=08	+54	=53	+35	=16	-14	+27	=17	=15	5½	37,5
19	Magnus Nygård, I.Østfold	1521	-01	+38	=40	-08	+48	=54	=43	+44	+37	5½	34,5
20	Kaare Johansen, Nordstrand	1499	=59	+32	+49	+47	=24	+07	-01	-02	-04	5	41,5
21	Torleif Bjørneng, Hønefoss	1498	+50	=16	+41	=03	-02	+53	-05	+24	-11	5	40,5
22	Ingar Olsen, Arbeidernes	1505	+58	=03	=37	-05	+44	=31	=12	+42	-10	5	38,0
23	Sverre Seljeseth, Florø	1539	+32	=44	-10	=04	-34	+35	+54	+40	-09	5	36,5
24	Harry Hansen, Stjernen	1457	+61	+55	+47	-07	=20	=06	-03	-21	+M	5	36,5

25 Jørgen Bjelke, Asker 5 26 Arvid A Malde, Stavanger 5 27 Ragnvald Monge, Ganddal 5 28 Thomas Jensen, Sørum 5 29 Svein Karlsen, Sicilianerne 5 30 Ole Johansen, Tempo 5 31 Carl Ludvig Lerfald, Verdal 5 32 Jan Sandnes, Stjernen 5 33 Tore Tjensvold, Stavanger 5 34 Harald Haug, Åsnes 4½ 35 Alex Borch, OSS 4½ 36 Knut Brandt, Eidsvoll 4½ 37 Gert Lindberget, Sørum 4½ 38 Jon Jensen, Eiker 4½ 39 Børge Haugvik, Trondheim 4 40 Thor Gulli, Eidsvoll 4 41 Bjarne Eriksen, Asker 4 42 Viggo Enoksen, Mosjøen 4 43 Egil Hansen, Lillehammer 4 44 Knut Mjøs, Bergen 4 45 Rolf Erik Syvertsen, Tønsberg 4 46 Kjell Skogen, Drammen 4 47 Thrond Kleppe, Sicilianerne 4 48 Frank Sandnes, Stord 4 49 Henrik Sjøel, ASKO 4 50 Rolf Pettersen, Hamar 4 51 Jan Sidselrud, Kongsvinger 4 52 Josef Templet, Lillestrøm 4 53 Ingrid Dahl, Asker 3½ 54 Harald Aukrust, Ski 3½ 55 Kristoffer Haugan, Tønsberg 3½ 56 Reidar Kristiansen, Hamar 3½ 57 Finn Arvid Syvertsen, Asker 3½ 58 Kristian Larsen, Strømmen 3½ 59 Sverre Aasen Normann, Stjernen 3 60 Bjarte Paulsen, Asker 3 61 Knut Olsen, Stjernen 3 62 Gunnar Glendrange, OSS 3 63 Kristian Dahlen, Fratt 3 64 Harald Hansen, Gjøvik 2½ 65 Birger Sparby, Sørum 2½ 66 Ole Lien, Lillehammer 2½ 67 Karl Erstad "1911" 2 68 Sverre Skjønberg, Indre Østfold 1½ 69 Fritjof Andersen, Horten 1 70 Edvin Eidså, Aalesund.

Klasse 3 samlet 70 spillere. I toppen ble det spilt knallhard og kompromissløs sjakk gjennom hele turneringen. Vinneren, Jon Høydahl fra Stovner scoret 7½ poeng, men likevel måtte det kvalitetsberegning til for å skille han og Halvard Haukalid, Sandnes. De tapte bare et spill hver, og pussig nok måtte begge ta til takke med remis mot Leif Edvardsen fra Drammen. Litt over-

raskende for de fleste var det at Per Bjørn Bakke fra Eidsvoll kom inn på tredjeplass. Han var hele tiden med i tetbildet og hans eneste nederlag kom mot klassevinneren. Gambitgutta "de lux" var representert ved Steinar Johansen, Stjernen og Martin Schølseth, Kirkenes. De kom begge to høyt opp på en frisk og freidig spillestil.

Klasse 4

Rating: Under 1400

1	Leif A Klementsén, Strømmen	1255	+11	+36	+15	=02	+04	=03	=12	+07	+06	7½	41,5
2	Bengt E Vesthagen, Stovner	1279	+14	=03	+25	=01	=06	+04	+13	+12	+08	7½	41,0
3	Trond Schjetne, Stjernen	1379	+38	=02	+19	+05	+12	=01	=04	-06	+17	6½	
4	Tomm Y Gulliksen, Stjernen	1339	+20	+13	+12	+15	-01	-02	=03	+16	=09	6	42,0
5	Ivar Berg-Johanssen, Gjøvik	1159	=10	+24	+08	-03	-13	=32	+28	+25	+14	6	36,0
6	Thomas Gramstad, OSS	1131	+wo	=16	=17	+27	=02	=14	=07	+03	-01	5½	42,0
7	Svenn Aasgaard, Eidsvoll	1361	=09	+30	+26	-12	=16	+17	=06	-01	+19	5½	38,0
8	Jan Rønningen, Stjernen		+21	-15	-05	+33	+26	=09	+18	+13	-02	5½	38,0
9	Gunnar Bahus, Løten	1357	=07	=33	=14	=36	+19	=08	+10	=17	=04	5½	37,0
10	Tom Lilland, Stjernen	1375	=05	+39	=16	-13	+27	=25	-09	+16	+21	5½	34,5
11	John Trondsen, Molde	1332	-01	=22	+35	-18	+37	=28	=32	+23	+20	5½	33,0
12	Jørgen Svendsen, Kirkenes	1323	+31	+26	-04	+07	-03	+13	=01	-02	=16	5	43,0
13	Roald Storslett, Tromsø	1278	+34	-04	+33	+10	+05	-12	-02	-08	+22	5	40,0

14 Magne Westerås, Indre Østfold 5 15 Birger A Olsen, Kirkenes 5 16 Anne de Linde, Bærum 5 17 Helge Wessel, Kristiansand 5 18 Hans O Paulsen, Stjernen 4½
19 Stein Sjuls Hansen, ASKO 4½ 20 Ole Birkeland, Kristiansand 4½ 21 Per Audun Øvstehagen, Lillehammer 4½ 22 Bjarne Kraft, Moss 4½ 23 Ivar Martin Hellebust, Volda 4½ 24 Ketil Moen, Steinkjer 4½ 25 Øystein Lorentsen, Arbeidernes 4 26 Hans J Larsen, Mo 4 27 Arne Andersen, Moss 4 28 Bjørn E Kjønstad, Steinkjer 4
29 Olav Vik-Strandli, Eidsvoll 4 30 Olaf Rymoén, Kongsvinger 4 31 Otto Prytz, ASKO 4 32 Paul Berger, Stjernen 3½ 33 Odd Indbjør, Kirkenes 3½ 34 Øyvind Steinsøy, Sandnes 3½ 35 Trygve Sandvik, Sandnes 3½ 36 Normann Gunnestad, Asker 3 37 Karl Petter Jernberg, Tromsø 3 38 Trond Paulsen, Bergen 2½ 39 Olaf Larsen, Fredrikstad 1½.

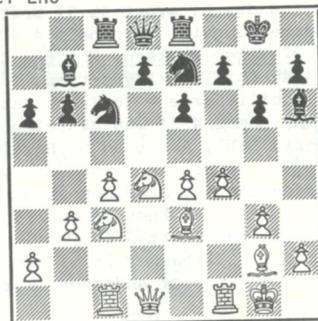
39 kampaner møttes til strid i klasse 4. Geografisk sett var klassen godt spredd. Gulliksen fra Stjernen gikk hardest ut av alle og sto med fire poeng etter fire runder. Så møtte han Klementsén og Vesthagen i de to neste rundene. Her gikk det dårlig for Gulliksen som tapte begge spillene. Det betydde også at ledelsen ble overtatt av Klementsén og Vesthagen. Disse to karene gikk ubeseiret gjennom klassen og sluttet av på 7½ poeng hver! De stod i en klasse for seg. Etter kvalitetsregning kunne Klementsén utropes som klassevinner med ½ kvalitetspoengs margin.

Som en smakebit fra klassen har vi valgt ut dette spillet fra 5. runde.

Hvit: Leif Arne Klementsén, Strømmen
Svart: Tomm Gulliksen, Stjernen

ENGELSK
1 Sf3 c5 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 g3 b6
Mere vanlig er 4 - e6 med planen Sge7, fulgt av 0-0 og d5 eller d6. 5 Lg2 Lb7 6 0-0 a6 Virker litt bortkastet, 6 - Sf6 fulgt av 0-0 virker naturlig. 7 e4 Sc6 8 d3 e6 9 Le3 Sge7 10 d4 cxd4 11

Sxd4 0-0 12 f4 Tc8 13 b3 Te8? 13 - f5 virker aktivt og nærmest påkrevet.
14 Tc1 Lh6

15 e5 Dc7? 16 Se4! Truer både Sf6+ og sã6. 16 - Sxe5 17 Sf6+ Kh8 18 Sxe8 Txe8 19 De2 Lxg2 20 Kxg2 Db7+ 21 Kg1 De4 22 Lf2 Dxe2 Sort må frivillig gå inn i et tapt sluttspill. 23 Sxe2 Sf3+? Eneste sjansen var 23 - Sã3 og bytte på f2. 24 Kg2 Sd2 25 Tfd1 Se4 26 Lxb6 Og resten er enkelt. 26 - d5 27 Ld4+ Kg8 28 Kf3 Sc6 29 cxd5 Sxd4+ Og etter ennå 11 trekk. 1-0

Otto Prytz på sjakk-NM:

Visst kan blinde spille sjakk

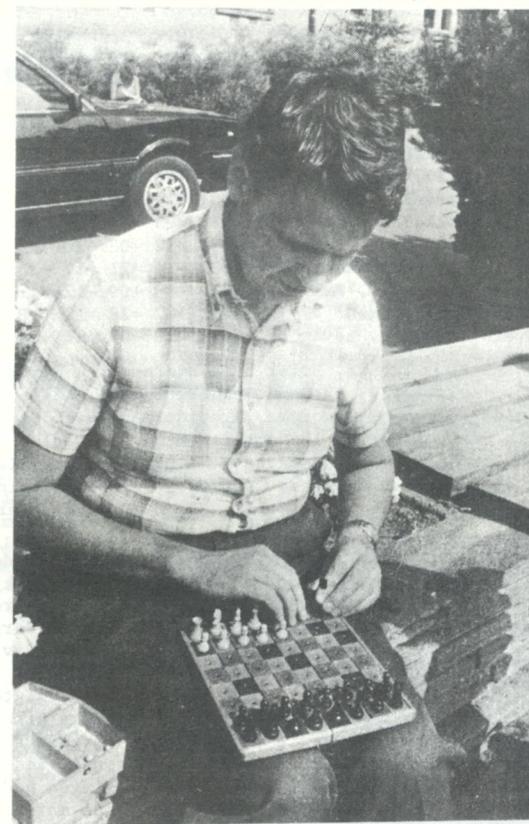
— Visst kan man spille sjakk, selv om man er blind. Målet mitt er forøvrig at jeg ikke spiller dårligere enn at jeg kan stille i laveste klasse også i neste NM, sier Otto Prytz på sjakk-NM spøkefullt til G og LT. Vi huket tak i ham i går da han slappet av med et parti i solen mot en av turneringens yngre spillere. Otto Prytz er den eneste i mesterskapet som er blind. Det er også første gang han deltar i NM. — Men det blir ikke de siste, for her liker jeg meg veldig godt. Hele miljøet er fantastisk. Vi snakker sammen som vi skulle være en sto. *amille sier Prytz.

— Men er det overhodet ingen problemer å være blind og samtidig spille sjakk?

— Nei, i dette mesterskapet har det gått utrolig bra. Men det hender i mesterskap for blinde og svaksynte at diskusjonen går høyt fordi trekkene ikke stemmer overens hos spillerne.

Som du ser har jeg med mitt eget brett. Der er de svarte feltene opphøyd. Brikkene er det også forskjell på. De svarte har en liten tapp eller spiker om du vil, på toppen slik at jeg kjenner forskjell på dem. Det er også hull i rutene og spikre i bunnen av brikkene slik at jeg kan sette dem fast på brettet. Dessuten har jeg min egen klokke uten glass slik at jeg kan følge tiden. Egentlig er jeg ganske selvhjulpen. Jeg kan ikke skrive trekkene på turneringskortene slik som de andre, men da stoler jeg på makkeren. Jeg skriver mine i blindeskrift for min egen del.

Motspilleren har vanlig brett. I stedet for bare å se hva som blir gjort, forteller Prytz og motspilleren hverandre høyt hvilke trekk

Otto Prytz med sitt hendige sjakkbrett som minner mest om et reisesjakkbrett.

de gjør. — For mange kan det være uvant å spille på hvert sitt brett, men her har det gått fint, sier han. Otto Prytz slår gjerne et slag for sjakken blant de blinde. Han mener det er et spill der blinde og seende kan delta på lik linje. Det eneste som kan være en hindring for blinde er at de ikke får følge med i all litteraturen som kommer ut om sjakk. — Hvis man kommer langt opp og blir riktig flink, er det vanskelig for oss å få tak i bøker i blindeskrift. Så der vil vi nok sakke akterut, mener Prytz. Han tror også at mange blinde kan ha vanskelig for å «se» hele brettet og få oversikten.

Otto Prytz som egentlig er fra Nordland, men som nå bor i Oslo, skryter av arrangementet på Lillehammer hvor det ikke bare spillemessig er lagt godt til rette, men hvor de også har tenkt på sosiale aktiviteter. — Jeg trives godt med absolutt alt her, ja til og med været, sier Prytz, som i går slikket sol det meste av dagen da han hadde walk-over.

Referat fra NSF's 61. kongress på Lillehammer må av plassmangel vente til neste gang.

Klasse junior A

1-2 Einar Brekken, Ganddal	1970 =21 +24 +04 =13 =03 +05 -02 +06 +12	6½ 38,5
1-2 Tor Ånstad, OSS	2042 +25 =05 =13 +22 +12 =18 +01 =03 =04	6½ 37,0
3 Einar Gausel, OSS	2001 =24 +23 +14 =05 =01 =12 +18 =02 =06	6 37,0
4 Egil Stokkeland, Ganddal	1988 =23 =14 -01 =15 +07 +25 +22 +18 =02	6 35,0
5 Frode Ludvigsen, Tempo	1988 +12 =02 +20 =03 =18 -01 -06 +16 +15	5½ 38,0
6 Geir Ivar Henriksen, Tempo	1896 =16 =21 =17 +23 =14 +13 +05 -01 =03	5½ 36,0
7 Berge Østenstad, Asker	2127 -08 +09 -12 =19 -04 +w0 +17 +22 +18	5½ 33,0
8 Ivar Bern, Bergen	1871 +07 =22 =10 =18 =13 =15 =12 =09 =11	5 34,0
9 Svein Endresen, Levanger	1839 -18 -07 +w0 +24 =17 +21 =15 =08 =10	5 32,5

10 Jens Petter Tronds, Bøler 5 11 Bjørne-Dyre Syvertsen, Ski 5 12 Ove Reidar Holmen, Steinkjer 4½ 13 Knut Lennart Tangen, Lillehammer 4½ 14 John Kvamme, Bergen 4½ 15 Øyvind Andersen, Arbeidernes 4½ 16 Per Otto Solheim, Florø 4½ 17 Fredrik Dahl, Asker 4½ 18 Petter Fossan, Ganddal 4 19 José H Polo, Masfjorden 4 20 Jan Sjørgjerd, Indre Østfold 4 21 Lars Breivik, Tempo 4 22 Kjell Arne Mork, Askøy 3½ 23 Nils R Grotnes, Tromsø 3½ 24 Reinert Rinvold, Lillestrøm 3 25 Arne Godal, Gjøvik 2½ 26 Trond Solem, Ski 0 (Utgikk etter 1. runde).

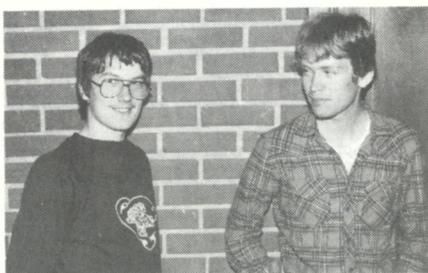

Tor Ånstad, OSS. Skal han lykkes i år med å ta NM-tittelen for junior?

Tittelen "Norgesmester for junior" henger høyt i Norge. Klasse junior A pleier derfor å samle det meste av juniortoppen. I år var forholdet slik at våre to antatt beste juniorer, Espen og Simen Agdestein, begge satt i NM-hierarkiets øverste sjikt - eliteklassen. Videre savnet man av ulike grunner kandidater som Per Manne, Oddvar U. Voll og Tore Brekke.

Dog ble det kjempet om NM-tittelen, og det ble kjempet hardt. Noen bukket under. Trond Solem fikk feberanfallet og brøt. Berge Østenstad brøt ikke, selv med 1½ av 5. Kjell A. Mork kunne ha brutt... I kampens hete var det noen som valgte å gå fredsmarsjen. Ivar Bern gikk i spiss. Og så var 6-dagerskrigen slutt og skuddvekslingen stilnet. Resultat: Ingen hadde vunnet, ingen hadde tapt, men mange lå igjen på marka. Man slutter fred og reiser hjem, men hvor lenge varer idyllen? Stikkamp skal jo spilles...

Jose H Polo

Sterke Ganddal gutter, t.v. over-raskelsesmannen Einar Brekken som spilte seg frem til delt førsteplass. T.h. Egil Stokkeland. Partier fra Junior A håper vi å komme tilbake til i neste nummer.

Forbundsnytt

Frenningsvei 3, Tlf. 02/151241. Oslo 5.

Vel møtt til sesongstart! På sentralt hold starter den nye sesongen med ikke så lite nytt.

Nytt hus.

Etter nesten 5 år i Brugata 15 på Vaterland flytter "Norsk Sjakk" i disse dager ut av Oslo sentrum. NSF og NSFU har gått sammen om å leie Frennings vei 3 i det fredelige villastrøket Lofthus oppunder Grefsenkollen - ca. 20 minutter fra sentrum med buss nr. 31 (Tonsenhagen). Sjakkens kontorer blir i 1. etasje, som tidligere har vært butikk og kontorlokale. 2 etasje og loft leies ut som bolig, fortrinnsvis til sjakkmenesker.

(Leieavtalen er foreløpig 5 år, og det er nedsatt en huskomité bestående av Bjørn Øverland, Stjernen (Formann), Olav Øye, Nordstrand og Tom J. Johansen, OSS til å ta seg av endel praktiske saker i forbindelse med huset).

Nytt mannskap.

Etter kongress og årsmøte på Lillehammer er det mange nye ansikter i NSF's og NSFU's styre. Komitéer og utvalg. La oss håpe at de alle kommer best mulig i spill! Også kontoret har fått ny bemanning. Svein Åge Johansen avsluttet sitt midlertidige kontor-engasjement pr. 30. juni, for blant annet å kunne vie seg mer til Norsk Sjakkblad. Sentralstyret har valgt å satse på den gamle drømmen om generalsekretær, og undertegnede er nå ansatt i ½-stilling. I NSFU har José H. Polohittil formann i Hordaland Barne- og Ungdomssjakkrets - overtatt som administrasjonssekretær etter Bo Olsson (som på sin side straks ble valgt inn i formanns stolen).

Nytt samarbeid NSF-NSFU.

Noe av det første de nye styrene kom fram til, var gledelig nok en avtale om et fast daglig kontorsamarbeid. NSF og NSFU lønner hver sin ansatte og den ekstrahjelp som er nødvendig. Generalsekretæren og Administrasjonssekretæren har imidlertid sammen ansvar for begge forbundenes kontor-administrasjon - Generalsekretæren det overordnede ansvar, som det heter.

Det skulle være håp om at en slik modell kan gi norsk sjakk en bedre utnyttelse av arbeidskraften på kontoret. I såfall kjærkomment, med tanke på den beskjedne bemanningen og de mange arbeidsoppgavene.

Åpningstider.

Kontorets faste åpningstider vil være mandag-fredag kl. 10-12 og 12.30-15. Merk at vi har NYTT og felles telefonnummer: 02-151241

NM-stikkamper.

Det ble som kjent dødt løp på Lillehammer om både senior og juniormesterskapet. Juniorstikkampen mellom Einar Brekken, Ganddal SK og Tor Ånstad, OSS går på nøytral bane i Bergen 9-12/9. Bergen Schakkklub v/formann Ole Andreas Angelshaug har velvilligst påtatt seg arrangementet, og som turneringsleder har NSF oppnevnt Håkon Eiken, Fyllingsdalen SK. I henhold til reglementet skal stikkamper mellom to spilles over fire partier, deretter om nødvendig et og et parti. Norgesmesterkampen mellom Simen Agdestein, Asker og Bjørn Tiller, OSS vil først finne sted i romjula med sannsynlig start 27/12. Spillested(er) fastsettes senere. Først Simens deltakelse i bl. a. VM under 16 år og deretter Tillers plan om å prioritere studiene framfor sjakk denne høsten førte til at kampen går på et så sent tidspunkt. Det kan være spørsmål om en fast avvikling av stikkamper nærmest umiddelbart etter Landsturneringen vil være en forbedring.

OL i Luzern.

Årets sjakkolympiade går i Luzern, Sveits 30. oktober-15. november. Følgende norske lag er uttatt: Knut J. Helmers, SK Stjernen 2) Sverre Heim, ASKO 3) Arne v. Gulbrandsen, OSS 4) Simen Agdestein, Asker 5) Richard Bjerke, Bærum 6) Ragnar Hoen, OSS. Hjemnevende reserve: Ole Christian Moen, OSS. Spørsmålet om lagkaptein/lagleder tas opp på et møte med spillerne.

Kvinnelag etter 25 år...

Sentralstyret har vedtatt at Norge for første gang siden 1957 også skal sende kvinnelag til olympiaden, slik våre nordiske naboland gjør regelmessig. Mary Klinge, SK Stjernen er forhånds-

Fortsettelse side 11

Klasse junior B

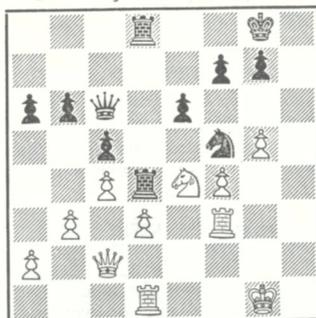
1 David Syvertsen, Sandnes	1525	+41	+47	+20	+05	=02	+17	+18	=04	=03	7½	40,0
2 Steinar Moen, Gjøvik	1693	+35	=15	+26	+06	=01	=05	+03	+11	=04	7	42,0
3 Jan Vidar Vestly, Ganddal	1690	+39	=04	+24	=22	=06	+10	-02	+17	=01	6	42,0
4 Bjørn Brunvold, Molde	1622	+37	=03	=22	+24	+07	+19	=16	=01	=02	6	41,5
5 Paul E Hjelm-Hansen, Tr.heim	1571	+29	+28	+42	-01	+10	=02	-07	+18	=06	6	41,5
6 Gunnar Hanssen, Narvik	1502	+30	+46	+23	-02	=03	=18	=17	+16	=05	6	39,0
7 Jørn Steffan Olsen, Kragerø	1639	+21	+08	-10	+28	-04	=16	+05	=15	+19	6	38,0
8 Sverre Johnsen, Kongsvinger	1462	+wo	-07	=16	=15	+35	+41	=09	+21	=11	6	36,5
9 Erik Grøttum, Bøler	1551	=36	-37	+27	+29	=21	+43	=08	=19	+15	6	34,0
10 Per Erik Holsten, Stjernen	1277	=18	+13	+07	+42	-05	-03	=20	+22	=16	5½	38,5
11 Hall Bjørnstad, Bærum		+44	=26	=15	-17	+45	+38	+36	-02	=08	5½	35,5
12 Gudmund Sørseth, Caissa	1407	=16	+27	=28	=21	=19	=26	=22	=20	+31	5½	34,0
13 Petter Olav Espe, Volda	1542	=19	-10	=25	+40	-32	+35	+42	=31	+M	5½	33,5
14 Øystein Fløtten, Kirkenes	1351	-38	+49	-35	+39	=33	+29	=45	=26	+32	5½	30,0

15 Benny Martin Bravde, Stovner 5 16 Terje Garsegg, Indre Østfold 5 17 Vegar Hjermundrud, Sandnes 5 18 Henning Jensen, Sørums 5 19 Jan Teigen, Lillehammer 5 20 Terje Høidahl, Sarpsborg 5 21 Thor Brøndbo, Halden 5 22 Bjørn Nistad, Lillehammer 5 23 Magne Eriksen, Stjernen 5 24 Trond Hammervold, Halden 5 25 Arnstein Sandvik, Sandnes 5 26 Erik Sælensminde, Bergen 4½ 27 Ragnar Knudsen, Moss 4½ 28 Svein Mikael Ruud, Aalesund 4½ 29 Finn Aune, Lillestrøm 4½ 30 Pål Baggetun, Gjøvik 4½ 31 Ole Kristian Bjørnø, Eiker 4½ 32 Svein Dale, Volda 4½ 33 Carsten Aubert, Hønefoss 4½ 34 Vidar Andreassen, Sørums 4½ 35 Jon Haug, Åsnes, 4 36 Inan Abrahamsen, Lunner 4 37 Trude Birkestrand, Masfjorden 4 38 Jostein Øksne, Stjernen 4 39 Lars Erik Skårås, Elverum 4 40 Helge Stornes, Kristiansand 4 41 Kristian Fuglevik, Moss 3½ 42 Gudmund Stenersen, Ås 3½ 43 Asgeir Eriksen, Tempo 3½ 44 Kjetil Østlie, Porsgrunn 3½ 45 Dag Slemmen, Gjøvik 3 46 Eric Torgersen, Evje 3 47 Stein Ove Antonsen, Mo 3 48 Falk Rune Rovik, Molde 3 49 Torbjørn Norland, Stavanger 3 50 Øyvind Brårud, Kongsberg Vf. 3 51 Terje Vidar Jakobsen, Sarpsborg 3 52 Åge Trulsen, Sogndal 2½ 53 Stig Sørensen, Holmestrand 2.

Junior B er den klassen som nødvendigvis må leve litt i skyggen av Junior A. 53 spillere var møtt opp da startskuddet smalt. Det ble tidlig klart at David Syvertsen fra Sandnes var kommet til Lillehammer for å vinne! Han startet opp som en rakett og sto med hele 6½ poeng da syv runder var unnagjort. Så kunne han sikre førsteplassen med to remiser tilslutt. Det holdt med ½ poengs margin til Steinar Moen, Gjøvik. Disse to sto i grunnen i en klasse for seg. Jevnheten ellers nedover listen viste seg stor. Det skilte bare ½ poeng fra 3. til 14. plass, og 1 poeng fra 3. til 25. plass.

I Dagbladet fant vi en fiks avslutning, signert klassevinneren. Etter 30 trekk var følgende stilling oppstått i partiet:

David Syvertsen, Sandnes

Kristian Fuglevik, Moss

30 - Dxe4! 31 dxe4 Txd1+ 32 Kf2 Hvis 32 Tfl1 så Txf1+ 33 Kxf1 Se3+ og 34 - Sxc2 med vinst. 32 - Tld2+ 33 Dxd2 Txd2+ 34 Ke1 Sd4! Et fint poeng i kombinasjonen! 35 Kxd2 Sxf3+ 0-1

Klasse Lilleputt

1 Geir Brekka, Kristiansand	1301	+34	=03	+17	+04	=14	+06	+09	=02	+08	7½	41,0
2 Jon E Edvardsen, Løten	1326	+35	=04	+29	=11	=07	+14	+06	=01	+03	7	42,0
3 Terje Karlsen, Caissa	1279	+32	=01	+13	+07	-06	+11	+14	+04	-02	6½	43,0
4 Arn Tore Haugsdal, Masfjord.	1470	+18	=02	+25	-01	+10	+07	+11	-03	+09	6½	43,0
5 Anders Øvergaard, Løten	1182	=28	=29	+16	=10	=18	=17	+15	=14	+06	6	35,0
6 Terje Eriksen, Tempo	1425	+21	+16	+10	+19	+03	-01	-02	=08	-05	5½	43,0
7 Christian Aarefjord, OSS	1456	+15	+12	=19	-03	=02	-04	=28	+20	+21	5½	39,5
8 Vebjørn Selbakk, Meråker	1234	+27	-10	+12	-14	+13	+30	+20	=06	-01	5½	39,0
9 Rune Djurhuus, Elverum	1104	-12	+34	=15	+20	+24	+19	-01	+18	-04	5½	38,0
10 Atle Rettedal, Ganddal	1358	+20	+08	-06	=05	-04	=15	=18	+19	+24	5½	37,5
11 Øystein Krogsrud, Løten	1078	+37	=25	+24	=02	+19	-03	-04	=17	+18	5½	37,5
12 Arvid Malde jr., Stavanger	795	+09	-07	-08	-16	+22	+26	+27	=15	+17	5½	35,5
13 Ole Kvamme, Bergen	1383	+36	=17	-03	=18	-08	+31	+21	+24	=14	5½	34,5

14 Jonas Rojahn, Kirkenes 5 15 Ole Petter Skårås, Elverum 5 16 Bjørn Fløtten, Kirkenes 5 17 Victor Max Petersen, OSS 4½ 18 Haavard Holmen, Steinkjer 4½ 19 Erik Fossan, Ganddal 4½ 20 Harald Haugen, Steinkjer 4½ 21 Terje Torgersen, Evje 4½ 22 Steinar Sidselrud, Kongsvinger 4½ 23 Knut Steen 4½ 24 Sylvia Johnsen, Stovner 4 25 Ulf Møller, Strømmen 4 26 Ole Andreas Olsen, Kirkenes 4 27 Vegard Nygaard, Halden 4 28 Chris Borch, OSS 3½ 29 Rolf Lasse Nilsen, Kirkenes 3½ 30 Jon Qvortrup, Halden 3½ 31 Laila Sidselrud, Kongsvinger 3½ 32 Tage Robertsen, Evenes 3½ 33 Petter Johansen, Tao 3½ 34 Håvard Johansen, Horten 3 35 Tanja Holmen, Lillehammer 3 36 Bjørn Egil Haugen, Lillehammer 2½ 37 Henrik Roum, Lillehammer 1½.

Lilleputtklassen er uten tvil en av landsturneringens mest populære klasser. I år hadde 37 av våre helt unge funnet veien til Lillehammer og deriblant 3 piker. Terje Eriksen, Tempo gikk hardest ut av alle og sto med fem seire etter fem runder. Så måtte han bite i gresset for Geir Brekka, Kristiansand, i sjette runde. Dette var nok ikke noen tilfældighet, for det skulle vise seg at Geir vant hele klassen med 7½ poeng. 6 seire og 3 remiser. Nærmeste konkurrent ble tilslutt Jon Erling Edvardsen, Løten. Også han gikk ubeseiret gjennom turneringen, men han hadde altså en remis for mye til å hamle opp med Brekka.

Ingen følger bedre med i Lilleputtklassen enn Anna Elisabeth Westerland. Hun satte opp ekstrapremier til de best spilte partier blant puttene. På bilder får 7-årige Vegard Nygård fra Halden hundrelappen som Westerland satte opp til turneringens yngste spiller.

Foto:Dagningen.

Ung sjakkmeister ingen «stuegris»

Norgesmester i sjakk ble 13 årige Geir Brekke fra Kristiansand på Lillehammer. Her med noen av premiene han har tatt i sjakkturneringer. (Foto: Magnar Østgård)

Dagbladet 20. juli.

Av BIRGER FOLMAR

— Jeg synes sjakk og fotball er aller morsomst, sier den nybakte Norgesmesteren i sjakk i lilleputtklassen, Geir Brekke fra Kristiansand. Han er ikke mer enn 13 år gammel, men er et sjakktalent. Det var hele 39 deltakere i hans klasse på Lillehammer, men Geir vant seks spill og spilte tre uavgjort. Dermed gikk han til topps og ble Norgesmester.

— Jo, det er moro, sier han. Sjakk og fotball er mine store hobbies, dermed avliver han myten om at alle pasjonerte sjakkspillere er stuegriser.

Han skulle mot gutter opp til 15 år, og det setter prestasjonen i det rette relieff. Nå deltar han i en stor internasjonal fotballturnering i Göteborg for sin klubb Våg i Kristiansand. — Jeg håper det går like bra der, sier han.

— Når begynte du med det vanskelige sjakkspillet?

— Det er en tre års tid siden, sier han. Hver mandag og onsdag spiller vi i klubben, og de fleste er i alderen 20 til 30 år.

Allerede for tre år siden ble han skolemester i Vest-Agder, og i fjor høst vant han sin klasse i Caledonia-turneringen, som er et ledd i den omfattende Grand Prix-turneringen, som Norges Sjakkforbund står bak.

— Tenker du mange trekk framover?

— Det er ikke alltid det er nødvendig, men man må ofte det. Ellers spiller jeg ganske mye hjemme før turneringene og trener i hvert fall en time hver dag. Dessuten leser jeg sjakkbøker, sier 13-åringen. Og det skulle vel være unødvendig å fortelle at han er meget god i matematikk på skolen.

Lei videofilmen hos VIDEOHJØRNET A/S

Videohjørnet A/S kan tilby deg et rikt utvalg av tekstede filmer i alle kategorier.

Vi holder til i SCHWEIGGAARDSGT. 74
(Harald Hårdrådes plass) OSLO 6,
og har gode parkeringsmuligheter.

Åpningstider: Mand., tirs., onsd. og fred. kl. 10.00—17.00.
Torsdag kl. 10.00—19.00. Lørdag kl. 09.00—14.00.

Telefon: (02) 19 59 70

MERK: ALT TEKSTET

Rikt utvalg i bøker om
SJAKK og BRIDGE
finner du i

**Universitets
bokhandelen**

Postboks 307 Blindern, Oslo 3

SA GAR VI PÅ HAWK

Øvre Torggt. 6
Drammen
Åpent hver
dag fra kl. 19
Tlf. 83 83 53

Åpent hver kveld
fra kl. 19.00—24.00

**Går du på Hawk . . . ?
... Dine venner gjør det**

Ingrid Dahl fra Jugoslavia:

Verdenscup for jenter

Senta, 24/4—7/5

Den første verdens-cup for jenter under 20 år ble holdt i byen Senta i Jugoslavia med undertegnede som norsk representant. Som "sekundant" hadde jeg min bror, og min far var med den første uka for egen regning. Arrangementet var imponerende. Vi ble behandlet som verdensstjerner, og autografjegerene hang etter oss over alt. Både åpnings- og avslutningsseremonien var svært høytidelig, med god dekning av fjernsyn og presse. Fjernsynet hadde dessuten sendinger fra spillelokalet. Det ble spilt på en scene med demonstrasjonsbrett på alle bordene, så det var gode muligheter for publikum å følge med.

Feltet bestod av 21 spillere fra 17 land, deriblant 3 kvinnelige IM'ere; Agnieszka Brustman, Polen, Rohini Khadilkar, India og storfavoritten Liu-Shi Lan fra Kina. FM Jelena Stupina vant fjorårets EM og sikret dermed Sovjet to deltakere i dette mesterskapet. Arrangørlandet hadde 4 spillere med.

I de 7 første rundene ble det spilt alle mot alle innen tre grupper. Deretter gikk man over til Monrad(Sveitser)-system. Jeg havnet i gruppe med bl. a. Brustman og T. Rubzova (begge elo:2140) som begge spilte meg ned i overkant av 20 trekk. Men mot resten av feltet syntes jeg jeg hadde litt mer jeg skulle ha sagt, selv om min poenghøst ikke ble direkte skremmende. Det ble to remiser i Bergergruppen, mot Evi Reimer, Sveits og mot Heleen de Greef, Nederland, og på de siste 5 rundene fikk jeg en w.o. (ulikt antall spillere) og remis mot Diana James, Wales og Monika Hedke, Vest-Tyskland.

Ellers stod jeg for enkelte tabber, som f. eks. å rote bort en meget fordelaktig stilling mot Jugoslavias V. Gere. Da jeg stoppet klokka, kunne ikke publikum holde seg og klappet, til de andre spillernes (og ikke minst min) store ergrelse. Spesielt mot slutten av turneringen hendte det ofte at publikum ga applaus når jugoslavene vant.

Turneringsvinner og den første verdensmester for jenter ble Agnieszka Brustman, Polen, med 8½ poeng av 11 mulige. Før sisterunde lå hun likt med Tatjana Rubzova, men så tapte Rubzova overraskende mot Biljana Verus, Jugoslavia, og Brustman kunne sikre seieren med remis mot Carey Groves fra England. Liu-Shi Lan (elo:2240) skuffet stort og havnet på 8. plass med 6½ poeng. I bulletinen ble det bemerket at hun sluttet å smile da hun fikk sitt andre tap, i sterk kontrast til "care-free" Diana James som holdt siste-plassen gjennom hele turneringen. Rohini Khadilkar gjorde det så dårlig at hun møtte meg i nest siste runde og havnet på 6 poeng. Den største positive overraskelsen var den jugoslaviske reserven, Mirjana Petek, som steppet inn da Bulgarias representant ikke kom. Hun ble beste jugoslav og tok 4-plassen!

Selv fikk jeg altså 2½ poeng (w.o. ga ½ poeng), som resulterte i en 19. plass. Med to spillere bak meg og den sterkeste motstand jeg noen gang har hatt, vil jeg ikke si jeg er misfornøyd. Før turneringsstart var jeg ikke særlig

Ingrid Dahl, Asker.

optimistisk og regnet siste plassen for helt opplagt. Men vi fikk en kjempesvinnertur, og det er ikke tvil om at den har vært svært lærerik for både meg og min "sekundant".

1 A Brustman, Polen 8½ 2 T Rubzova, Sovjet 8 3 M Kovacs, Ungarn 7 4 M Petek, Jugoslavia 7 5 J Stupina, Sovjet 7 6 B Verus, Jugoslavia 7 7 V Markov, Jugoslavia 6½ 8 Liu-Shi Lan, Kina 6½ 9 C Groves, England 6 10 J Hajkova, Tsjekkoslovakia 6 11 R Khadilkar, India 6 12 I Izrailov, USA 5½ 13 V Gere, Jugoslavia 5½ 14 S Boicw, Romania 5 15 H de Greef, Nederland 5 16 M Hedke, V Tyskland 5 17 T D Darmayanti, Indonesia 4½ 18 L Buriyovich, Argentina 4½ 19 Ingrid Dahl, Norge 2½ 20 E Reimer, Sveits 1½ 21 D James, Wales 1.

Fra 7. runde:

Hvit: Heleen de Greef, Nederland
Svart: Ingerid Dahl, Norge

JUGOSLAVISK/PIRC
1 e4 d6 2 d4 Sf6 3 Sc3 g6 4 Sf3 Lg7 5 Lf4 0-0 6 Dd2 c6 7 0-0-0 b5 8 e5 b4 9 exf6 bxc3 10 Dxc3 Lxf6 11 Lh6 Te8 12 Dd2 Sd7 13 h4 Db6 14 h5 c5 15 hxg6 hxg6 16 Lg5 Lg7 17 Lh6 Lf6 18 Le2 Lb7 19 Le3 Lg7 20 Th3 Tab8 21 b3 Db4 22 Dxb4 cxd4 23 Tdh1 Tbc8 24 Tlh2 Sf6 25 Sg5 Tc7 26 g3 Tec8 27 Ld3 Sd5 28 Kd2 Sxe3 29 Kxe3 Tc6 30 Lc4 d5 31 Ld3 La6 32 f3 Lxd3 33 cxd3 Tc1 34 f4 Tel+ 35 Kf2 T8c1 36 Sf3 Ted1 37 Ke3 Tc3 38 Td2 Tf1 39 T3h2 Tcc1 40 Tc2 Th1 41 Thf2 ½-½

Hvor tidlig skal en krok krøkes?
Bildet er sakset fra "Hjemmet".

Grand Prix

Sommeren er tiden da Norges Grand Prix holder pause. Vi står nå foran inngangen til en ny sesong og ingen ting tyder på at GP-turneringene har mistet sin popularitet.

Gjennom sesongen 1981/82 har det vært avviklet 36 turneringer, hvorav 10 i hurtigsjakk. 1870 spillere har deltatt i de forskjellige turneringer og dette gir et snitt på 51,94 deltakere pr. turnering. Det åpne NM på Gausdal tapper per denne listen med 136 deltakere, men både Konnerud GP og Sarpsborg GP samlet 103 deltakere. Årets "tynneste" turnering var Gausdal Hurtigsjakk med bare 10 deltakere. Majoriteten av turneringene har nok vært på østlandet. Skal vi se fylkesvis på de 36 avviklede turneringene kommer vi frem til disse tallene: Vest-Agder=1 Vestfold=2 Oppland=5 Sogn og Fjordane 3 Nordland=2 Rogaland=3 Østfold=4 Oslo og Akershus=4 Hordaland=3 Buskerud=2 Møre og Romsdal=3 Troms=1 Hedmark=3.

Hva kan man så finne ut av disse tallene? - 12 turneringer er blitt avviklet på Vestlandet, 3 i Nord-Norge og resten, dvs. 21 turneringer i Østlandsområdet og Oppland. Som enkeltfylke er det Oppland som topper statistikken med 5 turneringer. Dette henger selvsagt sammen med alle de turneringene som avvikles på Gausdal hvert år. Det er ellers ganske oppsiktsvekkende at det ikke har vært arrangert en eneste turnering hverken i Nord eller Sør-Trøndelag! Også Nord-Norge er et tynt område og ingen turneringer i Finnmark! Heller ikke Oslo er særlig aktiv med avvikling av NCP-turneringer. Bare 1 gang i løpet av sesongen har hovedstaden vært arena for GP-løvene. Som konklusjon kan man i korte trekk si: - Det er nok ønskelig at Grand-Prix arrangementene etterhvert sprer seg til alle fylkene. Slik det er i dag, så er det meget vanskelig å komme høyt opp i sammendraget hvis man ikke er fra østlandsområdet. Likevel, NCP-turneringene har så avgjort sin berettigelse og hvert år som går er med på å forme disse tøffe week-endturneringene på en slik måte at det er både morsomt og spennende å være med på dette fine tilbudet som Norges Sjakkforbund kan gi til alle sine medlemmer.

Etter at Gjøvik Grand Prix var avsluttet som sesongens siste turnering hersket det full forvirring i vår redaksjon. Hvem hadde egentlig vunnet? I referatet fra Gjøvik kunne vi lese at Haugli var sammenlagtvinner og i det samme bladet sto det at Kristiansen var vinner. Det siste var altså det riktige.

I Norsk sjakk finnes det endel tause stumtjenere som publikum sjelden får stifte noen nærmere bekjentskap med. Fred Westerby er en slik tjener som stiller med poeng og regnskap for NCP. Han er alltid en sentral mann når nye oversikter skal offentliggjøres for NSB. Da sluttlisten fra Westerby forelå, sto både Kristiansen og Haugli på første plassen. Han var etter reglementet ikke i stand til å skille disse to gigantene.

Blir første plassen delt denne gangen?
- Regner nesten med det. Reglementet er dårlig uttrykt og er vel modent for en nærmere granskning. En ting er å telle første plasser ved poenglikhet, men man kan ikke sette likhetstegn mellom første plasser i hurtigsjakk og første plasser i vanlig sjakk.
Andre ting som er verd å kommentere?
- Denne gangen var det jevnt og hardt i toppen i alle klassene. Det var relativt lett å spille seg inn på 5-6 plass. Reglementet sier at man skal ha 3 turneringer for å komme i betrakt-

NCPs regnskapsjef, Fred Westerby.

ning sammenlagt. Denne gangen gikk det ut over f. eks. Egil Arne Standal, Tor Olaf Myhre og Jan Sjørgjerd. En annen ting er at klasseinndelingen litt for ofte er så tilfeldig fra arrangør til arrangør. Det hadde nok vært ønskelig med en mere fast og hard linje på dette punktet.

Vi takker Westerby for praten så langt og unner han så gjerne en sommerferie fra regnskap og Grand-Prixpoeng. Han er vel tilbake en gang til høsten med nye tall og oversikter for sesongen 1982/83.

SJAKKENS UNGDOMSFOND

er opprettet av overskuddet etter Ungdommens sjakklotteri.

Vi vil i de nærmeste år prioritere tiltak som kan føre til utdanning av skolesjakkinstruktører, særlig i samband med valgfagopplegg i skolen.

Det kan søkes om støtte for planlagte tiltak. Søknadene behandles 31/12, 30/4 og 31/8. Fondet ber også om støtte til sin virksomhet i form av pengegaver til bankgiro 7050.20.03672.

Fondets adresse er: 'Sjakkens Ungdomsfond, Odd Birkestrand, 5180 Masfjordnes.

Harry Kasparov vant en overlegen seier i storturneringen i Bugojno. Han scoret 9½ poeng på de 13 rundene. Det var en meget sterk turnering, kategori 14, ni spillere med rating over 2600! Den videre rekkefølgen ble 2-3 Ljubojević og Polugajevskij 8, 4-5 Hübner og Spasskij 7. På plassene 6-8 finner vi Andersson, Larsen og Petrosjan 7.

Ny "Champion" sjakk-computer rimelig til salgs (butikkpris kr. 2970,-). Henv. tlf. 02-930296.

Limhamn Open ble en stor suksess for den svenske "verdensstjernen" Pia Cramling. I et sterkt felt på 144 deltakere vant hun turneringen med 6½ poeng av 7 mulige. Nærmest Pia kom Tom Wedberg med 6 poeng.

Turnerings-informasjon

SS = Spillested
PP = Pengepremier
SA = Startavgift
PI = Påmelding til og informasjon fra
HP = Helpensjon

Det åpne Nordlandsmesterskapet 3-5/9
SAS Royal Hotel, Bodø. 7r.Monrad.Alle i 1 gruppe. 1t36m/40trekk. PP: 1200-800-500. SAS Hotel, enkeltrom 225,- pr. døgn+frokost. Mange overnattingsmuligheter. SA: 150/75. Opprop: 2/4 kl.15.30. PI: Haldor Eriksen, Hellåsv. 1A, 8000 Bodø, Tlf.081/25455 eller Kjetil Vollan, Tyttebærveien 14,8016 Mørkved. Tlf. 081/31704 NGP

Sjusjøsjakken-Hurtigsjakk, 3-5/9.
SS: Sjusjøen Fjellstue.

Internasjonell Schackturnering, 11-12/9
Lund,Sverige. "Alfa-Leval Open". Hurtigsjakk, 9r.Monrad. PP:3000. SA:120/80. PI: Gunnar Finnlaugsson 046/105836 (j) 046/143964 (p).

Forsvarsturneringen 82.10-12/9.
Oslo, SK Stjernens lokaler. 1t/40t. osv. Åpen for vernepliktige og befal. De 8 beste får representere Norge i NATO-turnering i Aalborg 17-23/10. PI: Forsvarets overkommando/P-velferdskontoret, Grev Wedels pl 7, Oslo mil/Akershus Oslo 1. Påmeldingsfrist:13/8.

OL-Cup, 17-19/9.
Oslo. 5r.Monrad. 40t/2t, deretter 10 tr. pr.30min. Opprop 17/9 kl.19.00. Tre grupper. Premiering til 1/4, men ikke pengepremier. SA:140/70. Over-skuddet går til OL-reisen. PI: Norges Sjakkforbund, Frenningsv. 3. Oslo 5. Tlf: 02/151221. NGP

Det åpne Rogalandsmesterskapet 24-26/9
Bekkefaret bydelshus, Fr.Nansensvei 50, 4000 Stavanger. 6r.1t36m/40trekk. Deretter 12t/30m. 2 grupper. Fine premier Overnatting: Mosvangen Ungdomsherberge, Tlf.04/532976, Hotel Alstor Tlf.04/527020. Begge stedene ligger nær spillelokalet. SA: 150/120 sen. og 100/80 jr. Opprop:24/9 kl. 18.30. PI: Arvid A. Malde, Prof.Hanstensgt.37, 4000 Stavanger Tlf.04/557311 eller Olav Skjæveland, 4100 Jørpeland, Tlf. 04/447101. NGP

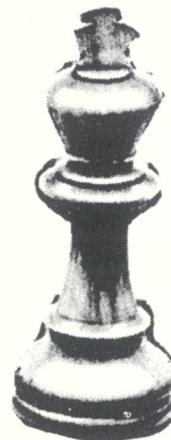
Eidsvoll Grand Prix 1982, 2-3/10.
Eidsvoll Fritidssenter. Hurtigsjakk. 45min. pr.spiller pr.parti. Det spilles i 4 grupper. 7 r.Monrad. Premier: Bruksgjenstander,trofeer,litteratur. Overnatting: Solli Pensjonat, tlf. 02/764509, 5min. fra spillelokalet. SA: 100/50. Opprop: 2/3 kl.10.30. PI: Per Bjørn Bakke, Stenshol 67, 2092 Minnesund. Tlf.02/768510 (j) 02/768277 (p) Turneringsleder: P.B.Bakke. NGP

Polar Sirkel Grand Prix, 9-10/10.
Polarsirkelen Høyfjellshotell, Lønnsdalen. 5 r.Monrad innen hver klasse. Klasse 1800 og over,1600-1799, 1400-1599, og under 1400. PP:1000-600-400 i klassen over 1800. 500 til vinnerne i de øvrige klasser. 1t36min/40 trekk. SA:130/60. Overnatting m/frokost på dobbelrom 150,- pr. person, Enkelrom 220,-. Hytter 4 senger 50,- pr.døgn. Opprop:9/10 kl.8.30. Turneringsleder: A.J.Eikrem. PI: Otto Jørgensen, Dal-svingen 7, 8612 Andfiskå. Tlf. 087/40177 NGP

Kalottturneringen 1982, 22-24/10.
Grand Rica Hotel, Hamnerfest. 4 rus-siske spillere kommer! 7 r.Monrad og alle i en klasse. PP: 2000-1000-700-600-500-400-350-250-200-100! + endel andre premier. 1t36min. på de 2 første rundene og 2t40tr. de siste 5 runder. Pakketilbud Grand Hotel, 3 måltider. De som ankommer torsdagskvelden 500, fredag etter frokost 450 og de som blir til mandag bet. tillegg kr.60,-. SA: 120/60. Opprop: 22/10 kl.8.30. PI: Kjell Johannessen, boks 278, 9601 Hamnerfest. Tlf. 11948-12430.

Solstadsträffen, Karlstad, 6-7/11.
Hurtigsjakkturnering i flere grupper. Pengepremier. SA:135/110. SS: OK Motorhotell, Karlstad. HP:160,-. PI: Postgiro 88 41 50-5 Karlstad Ass innen 29/10. Elof Bodgren, 054/159708.
Buskerudsmesterskapet, 24-26/9 og 8-10/10.
Det åpne Masfjordmesterskapet, 8-10/10. NGP

Fauske Open & Saltensmesterskapet. 30-31/10
Østlandsserien 1. og 2. runde, 13-14/11
Torghatten Cup, Brønnøysund 13-14/11.
Ballangen Open & Ofotenmesterskapet. 20-21/11.
Hedmark og Oppland Sjakkrets 50 års jubileumsturnering, 20-21/11. Hamar NGP
Graneturneringen, 26-28/11 NGP
Østlandsserien 3. runde 11-12/12.

SJAKK FOLK

ER ALLTID

VELKOMMEN!

RESTAURANT OG
SELSKAPSLOKALER

Ø. Storgt. 10, Drammen. Tlf. 83 22 66

